

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව

2018 අංක 29 දරන ගුවන් පුවාහන පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 2018 සැප්තැම්බර් මස 28 වන දින]

ආණ්ඩුවේ නියමය පරිදි මුදුණය කරන ලදී.

2018 සැප්තැම්බර් මස 28 වන දින ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පතුයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් වශයෙන් පළ කරන ලදී.

ශීී ලංකා රජයේ මුදුණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුදුණය කරන ලදී.

කොළඹ 5, රජයේ පුකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැකි ය.

මිල : රු. 32.00 කැපැල් ගාස්තුව : රු. 90.00

මෙම පනත www.documents.gov.lk වෙබ් අඩවියෙන් බාගත කළ හැක.

2018 අංක 29 දරන ගුවන් පුවාහන පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 2018 සැප්තැම්බර් මස 28 වන දින]

එල්.ඩී.—ඕ 35/2012

ජාතාන්තර ගුවන් පුවාහනය සඳහා වන ඇතැම් රීති එක් කිරීම සඳහා වන සම්මුතියට බලාත්මකභාවයක් ලබා දීම පිණිස සහ ඊට සම්බන්ධ සහ ආනුෂංගික කරුණු සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස වූ පනතකි.

වර්ෂ එක් දහස් නවසිය අනු නවයේ මැයි මස විසිඅට වන දින මොන්ටුියල් හි දී ජාතාන්තර ගුවන් පුවාහනය සඳහා වන ඇතැම් රීති එක් කිරීම සඳහා සම්මුතියක් ඇති කරගෙන ඇති හෙයින් ද:

පූර්විකාව.

ඉහත කී සම්මුතියට එකඟ වීමට ශීු ලංකාව අදහස් කරන හෙයින් දඃ

ඉහත කී සම්මුතිය යටතේ ශීී ලංකාව සතු වගකීම්වලට බලාත්මකභාවයක් ලබා දීමට නීතිමය විධිවිධාන සකස් කිරීමට අවශාව ඇති හෙයින් ද:

ශීු ලංකා පුජාතාන්තුික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:-

1. මේ පනත 2018 අංක 29 දරන ගුවන් පුවාහන පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අතර 1999 මැයි මස 28 වන දින මොන්ටුයල් හි දී පිළිගත් (මෙහි මින් මතු "සම්මුතිය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ජාතාන්තර ගුවන් පුවාහනය සඳහා වන ඇතැම් රීති එක් කිරීම සඳහා වූ සම්මුතිය ශුී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් බලාත්මක වීම ආරම්භ වූ දිනය ලෙස අමාතෳවරයා විසින් ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මඟින් සහතික කරනු ලබන යම් දිනයක දී එය කිුිිියාත්මක විය යුතු ය.

ලුහුඬු තාමය සහ කුියාත්මක වන දිනය.

2. සම්මුතියේ විධිවිධාන වන්නා වූ මේ පනතේ උපලේඛනයේ ඇතුළත් වන වගන්තීන්, පුවාහකයන්ගේ, ගුවන් මගීන්ගේ, බඩු යවන්නන්ගේ, බඩු ලබන්නන්ගේ සහ වෙනත් තැනැත්තන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ වගකීම්වලට අදාළ වන පුමාණයට සහ මේ පනතේ විධිවිධානවලට යටත්ව, සම්මූතියට අදාළ වන යම් ගුවන් විධිවිධාන යු පුවාහනයක් සම්බන්ධයෙන් වන අවස්ථාවක දී, ඒ පුවාහනය ලංකාවට අදාළ සිදුකරන ගුවන් යානයේ ජාතිකත්වය නොසලකා ශීූ ලංකාවේ නීතිය තුළ බල පැවැත්විය යුතු ය.

ජාතෳන්තර ගුවන් පුවාහනය සඳහා වන ඇතැම් රීති එක් කිරීම සඳහා වන සම්මුතියේ කරගැනීම.

වෙන් කර තැබීම සහ පාර්ශ්ව රාජෳයන් පිළිබඳ නිවේදනය.

- 3. (1) අමාතාවරයා විසින් කලින් කලට ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන නිචේදනයක් මඟින් තැන්පතුධාරියා වෙත පුකාශ කරනු ලැබිය හැකි සම්මුතියේ 57 වන වගන්තිය යටතේ වන යම් වෙන් කර තැබීමක් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) අමාතාවරයා විසින් කලින් කලට ගැසට් පනුයේ පළකරනු ලබන නියමයක් මඟින් සම්මුතියේ පාර්ශ්ව රාජායන් සහ සම්මුතියේ පාර්ශ්ව රාජායන් සහ සම්මුතියේ පාර්ශ්ව රාජායන් විසින් සිදු කළ වෙන් කර තැබීම සහ පාර්ශ්වීය නොවන රාජායන්ගේ දේශ සීමා ඇතුළත ගිවිසගත් නැවතුම් ස්ථාන පිළිබඳ දැනුම් දෙනු ලැබිය හැකි ය.

හානිපූරණය සඳහා නඩු පැවරීම. 4. යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද, සම්මුතියේ විධිවිධානවලට සහ එහි දක්වා ඇති වගකීම්වල යම් සීමාවන්ට යටත්ව හැර යම් ගිවිසුමක් යටතේ හෝ තෝරතයක් යටතේ හෝ අනාභකාරයකට පුවාහකයකුට එරෙහිව හානිපූරණය සඳහා කිසිදු නඩු කටයුත්තක් පවරනු නොලැබිය යුතු ය.

සම්මුතිය වෙනස් කිරීම.

- 5. (1) මේ පනතේ උපලේඛනයේ විධිවිධාන අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව එහි දක්වා ඇති පරිදි ජාතාන්තර ගුවන් පුවාහනයක් නොවන්නා වූ යම් ගුවන් පුවාහනයකට අදාළ කර ගනු ලැබිය
- (2) 1992 අංක 55 දරන ගුවන් සංතරණ (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ (වෝර්සෝ - හේග් ගුවන් පුවාහන සම්මුතියේ) II වන කොටසේ කිසිවක් සම්මුතිය අදාළ වන කිසිදු ගුවන් පුවාහනයක් සම්බන්ධයෙන් අදාළ කර නොගත යුතු ය.

සීමා සංශෝධනය කිරීම. 6. සම්මුතියේ 24 වන වගන්තිය යටතේ යම් සීමා පුතිශෝධනයකට අදාළ යම් නිවේදනයක් ලැබීමෙන් පසුව අමාතාවරයා විසින් කලින් කලට ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් තැන්පතුධාරියා විසින් සමාලෝචනය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ වගකීම්වලට සීමාවන් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි ය.

කලින් ගෙවීම්.

7. ගුවන් මගියකුට මරණය හෝ තුවාල සිදු වන ගුවන් යානා අනතුරක් සම්බන්ධයෙන්, පුවාහකයා විසින් සම්මුතියේ 28 වන වගන්තිය මඟින් විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි කලින් ගෙවීම සිදුකරනු ලැබිය යුතු ය.

8. පද සම්බන්ධයෙන් අනාාර්ථයක් අවශා වුවහොත් මිස මේ අර්ථ නිරූපණය. පනතෙහි -

''අමාතාවරයා" යන්නෙන්, සිවිල් ගුවන් සේවා විෂයය පවරා ඇති අමාතාවරයා අදහස් වේ.

9. මේ පනතෙහි සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත්, එවිට, සිංහල භාෂා පාඨය ඇති වූ විට සිංහල බලපැවැත්විය යුතු ය.

අනනුකූලතාවක් භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු බව.

උපලේඛනය

(2 වන වගන්තිය)

ගුවන් මඟින් සිදු කරනු ලබන අන්තර්ජාතික පුවාහනය සඳහා වන ඇතැම් රීති එක් කිරීම සඳහා වන සම්මුතිය (1999 මැයි මස 28 වන දින මොන්ට්ුයෙල් හි දී)

I වන පරිච්ඡේදය

පොදු විධිවිධාන

1 වන වගන්තිය - අදාළ වන විෂය ක්ෂේතුය

- 1. ගුවන් යාතා මඟින් පුද්ගලයන්, ගමන් බඩු හෝ බඩු අන්තර්ජාතිකව පුවාහනය කිරීමේ දී ඇතිවන පුතිඵලයන් සම්බන්ධයෙන් මේ සම්මුතිය අදාළ වේ. එය ගුවන් පුවාහන වශාපාරයක් විසින් නොමිලයේ ඉටු කරන ගුවන් යාතා මඟින් සිදු කරනු ලබන පුවාහනවලට ද ඒ හා සමානවම අදාළ වන්නේ ය.
- 2. මේ සම්මුතියේ කාර්ය සඳහා "අන්තර්ජාතික පුවාහනය" යන යෙදුමෙන් පුවාහනයෙහි කැඩීමක් හෝ අන්තර්යානාගත කිරීමක් සිදු වුව ද නැතහොත් එසේ සිදු නොවුව ද පාර්ශ්වකරුවන් අතර එකඟවීමට අනුව, ගමනාරම්භක ස්ථානය සහ ගමනාන්ත ස්ථානය පුධාන ගිවිසුම්කාර රාජා පාර්ශ්වයන්ගේ දේශසීමා ඇතුළත පිහිටා ඇත්තා වූ හෝ පුධාන ගිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයක් නොවන්නේ වී නමුත් වෙනත් රාජායක් තුළ එකඟ වූ නැවතුම් ස්ථානයක් පිහිටා ඇති, පුධාන ගිවිසුම්කාර එක් පාර්ශ්වයක දේශසීමා ඇතුළත ගමනාරම්භක ස්ථානය සහ ගමනාත්තය පිහිටා ඇත්තා වූ යම් පුවාහනයක් අදහස් වේ. පාර්ශ්වයන් නොවන වෙනත් රාජායක දේශසීමාව ඇතුළත එකඟ වූ නැවතුම් ස්ථානයක් නොවැති පුධාන ගිවිසුම්කාර තනි පාර්ශ්වයක දේශසීමා ඇතුළත පමණක් ස්ථාන දෙකක් අතර සිදු කරනු ලබන පුවාහනය මේ සම්මුතියේ කාර්ය සඳහා අන්තර්ජාතික පුවාහනයක් නොවන්නේ ය.
- 3. පුවාහකයන් කිහිප දෙනෙකු විසින් අනුකුමිකව ඉටුකළ යුතු පුවාහනයක් සඳහා තනි හිවිසුමක ස්වරූපය යටතේ හෝ හිවිසුම් මාලාවක ස්වරූපය යටතේ හෝ හිවිසුම් මාලාවක ස්වරූපය යටතේ හෝ එකඟ වී තිබුණ ද එය තනි කියාවක් ලෙස පාර්ශ්වකරුවන් විසින් සලකනු ලැබ ඇත්නම්, ඒ පුවාහනය මේ සම්මුතියේ කාර්ය සඳහා එක් අඛණ්ඩ පුවාහනයක් ලෙස සලකනු ලබන අතර එකී හිවිසුමක් හෝ හිවිසුම් මාලාවක් හෝ හුදෙක් එකම රාජායේ දේශසීමා ඇතුළත මුලුමනින්ම ඉටුකළ යුතු වතිබීමේ හේතුවෙන් ම අන්තර්ජාතික ලක්ෂණ ඊට අහිමි නොවේ.
- $4.\ V$ වන පරිච්ඡේදයේ ඇතුළත් නියමයන්ට යටත්ව, එහි දක්වා ඇති පුවාහනයකට ද මෙම සම්මුතිය අදාළ වේ.

2 වන වගන්තිය - රාජා විසින් ඉටු කරන පුවාහනය හෝ තැපැල් භාණ්ඩ පුවාහනය

- 1. 1 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති කොන්දේසිවලට තුළට ගැනෙන, රාජායන් විසින් ඉටුකරන පුවාහනයකට හෝ නීතිය අනුව සංස්ථාපිත රාජා ආයතන විසින් ඉටුකරන පුවාහනයකට හෝ මෙම සම්මුතිය අදාළ වේ.
- 2. කැපැල් භාණ්ඩ පුවාහනයේ දී, පුවාහකයන් සහ කැපැල් පරිපාලනය අතර සම්බන්ධතාවය ට අදාළ රීතිවලට අනුකූලව අදාළ කැපැල් පරිපාලනයට පමණක් පුවාහකයා යටත් විය යුතු ය.
- 3. මේ වගන්තියේ 2 වන ඡේදයේ දක්වා ඇති විධිවිධාන පරිදි හැර, මේ සම්මුතියේ විධිවිධාන තැපැල් භාණ්ඩ පුවාහනය සම්බන්ධයෙන් අදාළ නොවිය යුතු ය.

II වන පරිච්ඡේදය

මගීන්, ගමන් බඩු සහ බඩු පුවාහනය කිරීමට අදාළ වන පාර්ශ්වයන්ගේ තොරතුරු ලේඛන සහ කාර්ය

3 වන වගන්තිය - මගීන් සහ ගමන් බඩු

- 1. මගීන් පුවාහනය සම්බන්ධයෙන් තනි හෝ සාමූහික පුවාහන ලේඛන-
 - (අ) ගමනාරම්භක ස්ථානය සහ ගමනාන්ත ස්ථානයන් පිළිබඳ දැක්වීමක්;
 - (ආ) එක් රාජා පාර්ශ්වයක දේශසීමාව තුළ ගමනාරම්භක ස්ථානය සහ ගමනාන්ත ස්ථාන පිහිටා ඇති විට එකඟ වූ නැවැත්වීමේ ස්ථාන එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් වෙනත් රාජායක දේශසීමා තුළ පිහිටා ඇත්නම් අවම වශයෙන් එවැනි එක් නැවැත්වීමේ ස්ථානයක් පිළිබඳව දැක්වීමක්,

ඇතුළත් කරමින් භාර දිය යුතු ය.

- 2. 1 වන ඡේදය යටතේ දක්වන ලද තොරතුරු ආරක්ෂා කරන වෙනත් යම් කුමයක් එම ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද ලේඛන බෙදා හැරීම සඳහා ආදේශ කරගනු ලැබිය හැකි ය. එවැනි යම් කුමයක් භාවිත කරන්නේ නම්, පුවාහකයා විසින් එසේ සුරක්ෂිත කරන ලද තොරතුරුවල ලිඛිත පුකාශයක් මගියාට ලබා දීමට කටයුතු කළ යුතු ය.
- 3. පරික්ෂා කරන ලද එක් එක් ගමන් බඩු වෙනුවෙන්, ගමන් බඩු හඳුනාගැනීමේ ලේඛලයක් පුවාහකයා විසින් මගියාට ලබා දිය යුතු ය.
- මෙම සම්මුතියේ පාලනය අදාළ වන අවස්ථාවක දී, එහි අදාළත්වය
 පිළිබද ලිබිත දැන්වීමක් මගියාට ලබා දිය යුතු අතර, මගියකුගේ මරණය හෝ

තුවාල සිදුවීමක් සම්බන්ධයෙන් සහ ගමන් බඩු විනාශ වීමක් හෝ නැතිවීමක් හෝ හානිවීමක් වෙනුවෙන් සහ එම බඩු පුමාද වීම වෙනුවෙන් පුවාහකයන්ගේ වගකීම සීමා කරනු ලැබිය හැකි ය.

5. කලින් සඳහන් කළ ඡේදයන් හි විධිවිධානවලට අනුකුල නොවීම, ප්‍රවාහන ගිවිසුමේ පැවැත්මට හෝ වලංගුභාවයට බල නොපෑ යුතු නමුත් වගකීම් සීමා කිරීමට අදාළ වන රීති ද ඇතුළුව මේ සම්මුතියේ රීතිවලට යටත් විය යුතු ය.

4 වන වගන්තිය - බඩු

- 1. බඩු පුවාහනය සම්බන්ධයෙන් ගුවන්වේ බිල්පතක් ලබා දිය යුතු ය.
- 2. පුවාහනය සිදු කළ යුතු ආකාරයේ වාර්තාවක්, සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා වන වෙනත් යම් කුමයක් ගුවන්වේ බිල්පතක් භාරදීම සඳහා ආදේශ කර ගනු ලැබිය හැකි ය. එවැනි යම් වෙනත් කුමයක් භාවිත කරන්නේ නම්, බඩු යවන්නා විසින් එසේ ඉල්ලීම් කර ඇත්නම් පුවාහකයා විසින් බඩු යවන්නා වෙත, භාරදුන් බඩු හඳුනාගැනීම සඳහා සහ වෙනත් යම් කුමයක් මඟින් සංරක්ෂණය කරන ලද වාර්තාවක ඇතුළත් කරන ලද තොරතුරුවලට පුවේශ වීමට අවසර දෙමින් බඩු ලදු පතක් හාර දිය යුතු ය.

5 වන වගන්තිය - ගුවන්වේ බිල්පතක හෝ බඩු ලදුපතක අන්තර්ගතයන්

ගුවන්වේ බිල්පතක හෝ බඩු ලදුපතක -

- (අ) ගමනාරම්භක ස්ථානය සහ ගමනාන්ත ස්ථානය පිළිබඳ දැක්වීමක්;
- (ආ) ගමනාරම්භක ස්ථානය සහ ගමනාන්ත ස්ථානය එකම රාජා පාර්ශ්වයක දේශසීමා ඇතුළත පිහිටා ඇත්නම් ද, එකඟ වූ නතර වන ස්ථාන එකක් හෝ වැඩි සංඛාාවක් වෙනත් රාජායක දේශසීමා ඇතුළත පිහිටා ඇත්නම් ද යටත් පිරිසෙයින් ඒ නතර වන එක් ස්ථානයක් පිළිබඳ දැක්වීමක්; සහ
- (ඇ) බඩුවල බර පිළිබඳ දැක්වීමක්,

ඇතුළත් කළ යුතු ය.

6 වන වගන්තිය - බඩුවල ස්වභාවයට අදාළ ලේඛන

අවශා නම් රේගුව, පොලිසිය හා ඒ හා සමාන රාජා අධිකාරීන් හි නියමයන් සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා බඩුවල ස්වභාවය දක්වන ලේඛනයක් භාරදෙන ලෙස බඩු යවන්නා වෙත නියම කරනු ලැබිය හැකි ය. මේ විධිවිධාන මඟින් බඩු සම්බන්ධයෙන් පුවාහකයාට කිසිදු යුතුකමක්, බැඳීමක් හෝ වගකීමක් ඇති නොකරයි.

7 වන වගන්තිය - ගුවන්වේ බිල්පතක විස්තර

- 1. බඩු යවන්නා විසින් මූලික කොටස් තුනකින් යුක්තව ගුවන්වේ බිල්පතක් සකස් කළ යුතු ය.
- 2. පළමු කොටසේ "පුවාහකයා සඳහා" යනුවෙන් සඳහන් කළ යුතු ය; තව ද, එම කොටස බඩු යවන්නා විසින් අත්සන් කළ යුතු ය. දෙවන කොටස "බඩු ලබන්නා සඳහා" යනුවෙන් සඳහන් කළ යුතු ය. එම කොටස බඩු යවන්නා සහ පුවාහකයා විසින් අත්සන් කළ යුතු ය. තුන්වන කොටස බඩු භාරගැනීමෙන් පසුව බඩු යවන්නා වෙත එය භාරදිය යුතු වන්නේ යම් පුවාහකයකු විසින් ද ඒ පුවාහකයා විසින් අත්සන් කළ යුතු ය.
- 3. පුවාහකයාගේ සහ එම බඩු යවන්නාගේ අත්සන මුදිත හෝ මුදා තබන ලද එකක් විය හැකි ය.
- 4. බඩු යවන්නාගේ ඉල්ලීමක් මත ගුවන්වේ බ්ල්පත පුවාහකයා විසින් සකස් කර ඇත්නම්, ඔප්පු කිරීමකට පටහැනිවීමට යටත්ව බඩු යවන්නා වෙනුවෙන් පුවාහකයා විසින් එසේ සිදුකර ඇති බවට සලකනු ලැබිය යුතු ය.
 - 8 වන වගන්තිය බහුවිධ ඇසුරුම් සඳහා වූ තොරතුරු

එක ඇසුරුමකට වඩා වැඩිවන විට දී-

- (අ) වෙන් වෙන් වශයෙන් වූ ගුවන්වේ බිල්පත් සකස් කරන ලෙස ඔඩු යවන්නා හට නියම කිරීමට ඔඩු පුවාහකයාට අයිතිය තිබිය යුතු ය;
- (ආ) 4 වන වගන්තියේ 2 වන ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද වෙනත් කුමයක් භාවිත කරන අවස්ථාවක දී වෙන් වෙන් වශයෙන් බඩු ලදු පතක් භාරදෙන ලෙසට පුවාහකයාට නියම කිරීමට බඩු යවන්නාට අයිතිය තිබිය යුතු ය.
- 9 වන වගන්තිය ලේඛනගත නියමයන්ට අනුකූල නොවීම
- 4 වන වගත්තියේ සිට 8 වන වගත්තිය දක්වා වූ විධිවිධාන සමඟ අනුකූල තොවීම පුවාහන ගිවිසුමේ පැවැත්මට හෝ වලංගුභාවයට බල නොපෑ යුතු නමුත් වගකීම් සීමාකිරීමට අදාළ වන රීති ද ඇතුළුව මේ සම්මුතියේ රීතිවලට යටත් විය යුතු ය.
 - 10 වන වගන්තිය ලේඛනගත කරුණු සඳහා වූ වගකීම
- 1. බඩු යවන්නා විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් කටයුතු කරන බඩු යවන්නකු විසින් ගුවන්වේ බිල්පතක ඇතුළත් කරන ලද හෝ බඩු යවන්නා විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් කටයුතු කරන බඩු යවන්නකු විසින් බඩු ලදුපතක ඇතුළත් කිරීම සඳහා පුවාහකයාට ලබා දෙන හෝ 4 වන වගන්තියේ 2 වන ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද වෙනත් ආකාරයකින් සංරක්ෂණය කරන ලද වාර්තාවල

ඇතුළත් කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ඔඩුවලට අදාළ වන තොරතුරු සහ පුකාශනවල නිරවදාපතාවය වෙනුවෙන් ඔඩු යවන්නා වගකිව යුතු ය. ඔඩු යවන්නා වෙනුවෙන් කිුිියාකරන තැනැත්තා පුවාහකයාගේ අනුයෝජිතයකු වන අවස්ථාවක දී, කලින් සඳහන් කළ පුකාශය අදාළ කරගනු ලැබිය යුතු ය.

- 2. බඩු යවන්නා විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් කටයුතු කරන බඩු යවන්නකු විසින් සපයන ලද තොරතුරු සහ පුකාශනවල අකුමවත්බව, සාවදාභාවය හෝ අසම්පූර්ණභාවය හේතුවෙන් පුවාහකයාට හෝ පුවාහකයා වගකීමට යටත් වන්නේ යම් කැනැත්තකුට ද, එවැනි යම් කැනැත්තකු විසින් විදීමට සිදුවන සියලු අලාභ හානි වෙනුවෙන් බඩු යවන්නා විසින් පුවාහකයාට හානිපූර්ණය කළ යුතු ය.
- 3. මේ වගන්තියේ 1 වන සහ 2 වන ඡේදවල විධිවිධානවලට යටත්ව, පුවාහකයා විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් කටයුතු කරන ඔඩු යවන්නකු විසින් ඔඩු ලදුපත්වල හෝ 4 වන වගන්තියේ 2 වන ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද වෙනත් යම් ආකාරයකින් සංරක්ෂණය කරන පුකාශනවල ඇතුළත් කරන ලද තොරතුරුවල හෝ පුකාශනවල අකුමවත්භාවය, සාවදාහාවය හෝ අසම්පූර්ණභාවය හේතුවෙන් ඔඩු යවන්නා විසින් වගකීමට බැඳී සිටින්නේ යම් තැනැත්තකුට ද, එවැනි යම් තැනැත්තකු විසින් දරනු ලබන සියලු අලාභය වෙනුවෙන් පුවාහකයා විසින් බඩු යවන්නාට හානිපූර්ණය කළ යුතු ය.

11 වන වගන්තිය - තොරතුරුවල සාක්ෂිමය වටිනාකම්

- 1. ගිව්සුම අවසන් වූ බවට ද, බඩු භාර ගත් බවට ද, පුවාහනයේ දී දක්වන ලද කොන්දේසි සම්බන්ධයෙන් ද ගුවන්වේ බිල්පත හෝ බඩු ලදුපත බැලූ බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් වන්නේ ය.
- 2. බඩුවල බර, පරිමාව සහ බඩු ඇසුරුම් කිරීමට අදාළව මෙන්ම ඇසුරුම් සංඛාාවට අදාළව ද ගුවන්වේ බිල්පතක හෝ ගුවන් බඩු ලදුපතක ඇතුළත් පුකාශන කිසිවක් එසේ පුකාශිත කරුණු සම්බන්ධයෙන් බැලූ බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් වන්නේ ය. තව ද, බඩුවල පුමාණය, පරිමාව සහ තත්වයට අදාළ වන පුකාශ ගුවන්වේ බිල්පත හෝ බඩු ලදුපත පුවාහකයා විසින් බඩු යවන්නා ඉදිරිපිට දී හරිවැරදි බලා ඇත්නම් සහ එසේ බලන ලද බව ගුවන්වේ බිල්පතෙහි හෝ බඩු ලදුපතෙහි පුකාශ කර ඇත්නම් මිස හෝ ඒවා බඩුවල දෘශාමාන තත්වයට හා සම්බන්ධව නම් මිස, ඒ පුකාශනවල පුවාහකට එරෙහිව වූ සාක්ෂි සංයුක්ත නොවන්නේ ය.

12 වන වගන්තිය - බඩු බැහැර කිරීමේ අයිතිය

1. පුවාහන ගිවිසුම යටතේ බඩු යවන්නා විසින් තමාගේ සියලු බැඳීම් ඉවුකිරීමට ඇති වගකීමට යටත්ව, ගමනාරම්භක හෝ ගමනාන්තය සිදුවන ගුවන් තොටුපළෙ හි දී එම බඩු ආපසු ගැනීම මඟින් හෝ ගමන් කරන අවස්ථාවේ දී එය ගොඩබැස්සූ අවස්ථාවක එම බඩු නතර කර ගැනීමෙන් හෝ නම් කරන ලද තැනැත්තා නොවන වෙනත් තැනැත්තකුට ගමනාන්තය සිදුවන ස්ථානයේ දී හෝ ගමන් කරන අවස්ථාවේ දී එය හාරදීම සඳහා උපදෙස් දීම

මඟින් හෝ ගමනාරම්භක ගුවන් තොටුපළට ඒවා ආපසු දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටීමෙන් හෝ එම බඩු නීයාදනය කිරීමට බඩු යවන්නාට අයිතිය ඇත්තේ ය. බඩු යවන්නා විසින් බඩු නීයාදනය කිරීමේ අයිතිවාසිකම කියාත්මක කිරීමේ දී, පුවාහකයකුට හෝ වෙනත් බඩු යවන්නන්ට හෝ අගතියක් වන යම් ආකාරයකින් කියාත්මක නොකළ යුතු අතර, මෙම අයිතිවාසිකම කියාත්මක කිරීමේ දී සිදු කරන ලද යම් වියදම් කිසිවක් ඔහු විසින් ආපසු ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

- 2. බඩු යවන්නාගේ උපදෙස් ඉටුකිරීමට හැකියාවක් නොමැතිනම් පුවාහකයා විසින් ඒ පිළිබඳව නොපමාව බඩු යවන්නාට දැනුම් දිය යුතු ය.
- 3. පසුව හාර දිය යුතු ගුවන්වේ බ්ල්පතක හෝ බඩු ලදු පතෙහි කොටසක් ඉදිරිපත් කිරීමට නියම කිරීමෙන් තොරව ඔඩු යවන්නාගේ උපදෙස්වලට අනුව පුවාහකයා අවනත වී ඔඩු නීයාදනය කිරීම සඳහා කියා කළහොත්, එකී ගුවන්වේ බිල්පතේ හෝ ඔඩු ලදුපතෙහි ඉහත සඳහන් කළ කොටසේ නීතානුකුල සන්තකය ඇති තැනැත්තාට එකී කියාව මඟින් සිදුවිය හැකි හානි කිසිවක් සම්බන්ධයෙන් පුවාහකයා වගකිව යුතු ය. පුවාහකයාගේ එම වගකීමට බැඳී සිටීම, ඔඩු යවන්නාගෙන් අයකර ගැනීමට පුවාහකයාට ඇති අයිතිවාසිකමට අගතියක් නොමැති විය යුතු ය.
- 4. 13 වන වගන්තියට අනුකූලව කියා කිරීම ආරම්භ කරන අවස්ථාවේ දී බඩු යවන්නා වෙත පවරන ලද අයිතිවාසිකම් අවසන් වන්නේ ය. එසේ වුව ද, බඩු ලබන්නා බඩු භාරගැනීම පුතික්ෂේප කරන්නේ නම් හෝ ඔහු හා සන්තිවේදනය කළ නොහැකි විට බඩු යවන්නාට ඇති නීයාදනය කිරීමේ අයිතිය තවදුරටත් පවත්වාගෙන යා හැක.

13 වන වගන්තිය - බඩු බෙදාහැරීම

- 1. 12 වන වගන්තිය යටතේ බඩු යවන්නා විසින් ස්වකීය අයිතිය කියාත්මක කර ඇති විටක දී හැර, බඩු ගමනාන්ත ස්ථානයට ළඟා වූ විට නියමිත ගාස්තු ගෙවීමෙන් පසුව සහ පුවාහන කොන්දේසි අනුව කටයුතු කිරීමෙන් පසුව ගුවන් බඩු තමාට භාරදෙන ලෙසට පුවාහකට නියම කිරීමට බඩු ලබන්නාට හිමිකමක් ඇත්තේ ය.
- 2. අනාහකාරයකින් ගිවිසගෙන ඇත්නම් මිස, බඩු ළඟා වූ වහාම බඩු ලබන්නා වෙත දැනුම් දීම පුවාහකගේ කාර්යය වන්නේ ය.
- 3. බඩු නැති වී ඇති බව පුවාහකයා පිළිගන්නේ නම් හෝ එම බඩු ළඟා විය යුතු දිනය පසුවී දින හතක් ඉකුත් වුව ද බඩු ළඟා වී නොමැති නම්, පුවාහන ගිවිසුම හා බැඳී පවතින තම අයිතිවාසිකම් පුවාහකයාට එරෙහිව බලාත්මක කිරීමට බඩු ලබන්නාට හිමිකමක් ඇත්තේ ය.

14 වන වගන්තිය - ඔඩු යවන්නාගේ සහ ඔඩු ලබන්නාගේ අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කිරීම

බඩු යවන්නා සහ බඩු ලබන්නා විසින් ගිව්සුමෙන් නියම වී තිබෙන වගකීම් ඉටුකරන්නේ නම්, තමාගේ පුයෝජනය පිණිස කියා කිරීමේ දී වුව ද හෝ වෙනත් තැතැත්තකුගේ පුයෝජනය පිණිස කිුයා කිරීමේ දී වුව ද, බඩු යවන්නා සහ බඩු ලබන්නා විසින් පිළිවෙළින් 12 වන සහ 13 වන වගන්තිවලින් එක් එක් තැතැත්තන් වෙත පැවරී ඇති සියලු අයිතිවාසිකම්, ඒ එක් එක් තැතැත්තා විසින් තම තමන්ගේ නමින් බලාත්මක කළ හැකි ය.

15 වන වගන්තිය - බඩු යවන්නා සහ ඔඩු ලබන්නාගේ සබඳතා හෝ තුන්වන පාර්ශ්වයේ අනොන්නා සබඳතා

- 1. බඩු යවන්නා සහ බඩු ලබන්නා අතර ඇති සබඳතාව කෙරෙහි හෝ බඩු යවන්නාගේ හෝ බඩු ලබන්නාගෙන් වපුත්පන්න වන්නා වූ තුන්වන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අනොන්නා සම්බන්ධතා කෙරෙහි 12 වන, 13 වන සහ 14 වන වගන්ති බල නොපායි.
- 2. 12 වන , 13 වන සහ 14 වන වගන්තිවල විධිවිධාන ගුවන්වේ බිල්පතේ හෝ බඩු ලදුපතේ පුකාශිත විධිවිධාන මඟින් පමණක් වෙනස් කළ හැකි ය.

16 වන වගන්තිය - රේගුව, පොලීසිය හෝ වෙනත් රාජ්‍ය ආයතනවලට අවශා විධිමත්භාවයන් ඉදිරිපත් කිරීම

- 1. බඩු ලබන්නා වෙත බඩු භාරදෙනු ලැබීමට පෙරාතුව රේගුව, පොලීසිය සහ වෙනත් රාජා ආයතනවලට කටයුතු විධිමත්ව සපුරාලීමට අවශා වන යම් තොරතුරු සහ යම් ලේඛන බඩු යවන්නා විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එවැනි යම් තොරතුරු හෝ ලේඛන ඉදිරිපත් නොකිරීම, පුමාණවත් නොවීම හෝ අවිධිමත්භාවය නිසා සිදුවන යම් භානි වෙනුවෙන්, එකී භානි පුවාහකයාගේ හෝ ඔහුගේ සේවකයකුගේ හෝ අනුයෝජිතයකුගේ වරදක් හේතුවෙන් සිදුවි ඇත්නම් මිස, බඩු යවන්නා විසින් එකී හානිය සඳහා පුවාහකට වගකීමට බැඳී
- 2. එම තොරතුරුවල හෝ ලේඛනවල නිරවදාතාවය හෝ පුමාණවත්භාවය පිළිබඳව විමසා බැලීමට පුවාහකයා කිසිදු බැඳීමකට යටත් නොවන්නේ ය.

III වන පරිච්ඡේදය

පුවාහකයාගේ වගකීම් සහ හානි සඳහා වන්දි පුමාණයන්ගේ අදාළත්වය

17 වන වගන්තිය - මගීන්ගේ මරණය සහ තුවාල වීම - ගමන් බඩුවලට හානි සිදුවීම

1. ගුවන් යානය ඇතුළත දී හෝ ගුවන් යානයට නැගීමේ දී හෝ ගුවන් යානයෙන් බැසීමේ යම් කිුියාවලියක් අතරවාරයේ දී යම් හදිසි අනතුරක පුතිඵලයක් වශයෙන් පමණක් යන කොන්දේසිය මත මගියෙකු මරණයට පත්වුවහොත් හෝ ශාරීරික තුවාල සිදු වුවහොත්, එකී මගියා මරණයට පත්වීමට හෝ ශාරීරික තුවාල සිදුවීම සම්බන්ධයෙන් තහවුරු කරන ලද හානියක් වෙනුවෙන් පුවාහකයා වගකීමට බැඳී සිටි.

- 2. ගුවන් යානය තුළ දී හෝ පරික්ෂා කරන ලද ගමන් බඩු පුවාහකයා භාරයේ තිබූ යම් කාලසීමාවක් තුළ දී සිදු වූ විනාශ වීමක් හෝ නැතිවීමක් හෝ හානියක් වන අවස්ථාවක දී පමණක් යන කොන්දේසිය මත පරික්ෂා කරන ලද ගමන් බඩු විනාශ වීමක් හෝ නැති වීමක් හෝ සිදුවූ හානියක් සම්බන්ධයෙන් තහවුරු කරන ලද හානියක් වෙනුවෙන් පුවාහකයා වගකීමට බැඳී සිටී. එසේ වුව ද, ගමන් බඩුවල ආවේණික දෝෂ තත්වයන් හෝ අඩුපාඩු මඟින් එකී හානිය ඇතිවූයේ නම් එම හානිය සම්බන්ධයෙන් පුවාහකයා වගකීමට බැඳී නොසිටී. පුද්ගලික අයිතම ද ඇතුළුව පරික්ෂා නොකරන ලද ගමන් බඩු සම්බන්ධයෙන් වූ හානියක දී ඒ හානිය පුවාහකයාගේ වරදකින් හෝ ඔහුගේ සේවකයන්ගේ හෝ අනුයෝජිතයන්ගේ වරදක් හේතුවෙන් සිදුවූයේ නම් ඒ සඳහා පුවාහකයා වගකීමට බැඳී සිටී.
- 3. පරික්ෂා කරන ලද ගමන් බඩු නැති වූ බවට පුවාහකයා පිළිගන්නේ නම් හෝ පරික්ෂා කරන ලද ගමන් බඩු ළඟාවිය යුතු ව තිබූ දිනය පසුවී දින විසි එකක් ඉකුත්ව ගිය නමුත් එකී බඩු ළඟාවී නොමැතිනම්, පුවාහන ගිවිසුම මත වූ අයිතිවාසිකම් අනුව පුවාහකට එරෙහිව බලාත්මක වීමට මගියා හිමිකම් ලබයි.
- 4. අනාාකාරයකින් නිශ්චිතව සඳහන් කර නැත්නම් මිස, මේ සම්මුතියේ "ගමන් බඩු" යන්නෙන් පරීක්ෂා කරන ලද ගමන් බඩු සහ පරීක්ෂා නොකළ ගමන් බඩු අදහස් වේ.

18 වන වගන්තිය - බඩුවලට හානි සිදුවීම

- 1. ගුවන් මගින් පුවාහනය සිදු කරන කාලය තුළ දී පමණක් යම් තහවුරු කරන ලද හානියක් සිදු වූ බව යන කොන්දේසිය මත බඩු විනාශ වීමේ හෝ නැති වීමේ හෝ බඩුවලට හානියක් සිදුවන අවස්ථාවක දී තහවුරු කරන ලද අලාභය වෙනුවෙන් පුවාහකයා වගකීමට බැඳී සිටින්නේ ය.
 - 2. එසේ වුව ද, පහත දැක්වෙන:-
 - (අ) බඩුවල ආවේණික දෝෂ තත්ත්වයේ හෝ අඩුපාඩු;
 - (අා) ප්‍රවාහකයා හෝ ප්‍රවාහකයාගේ සේවකයන් හෝ අනුයෝජිතයන් නොවන කැනැත්තකු විසින් ඉටුකරන ලද ඒ බඩුවල දෝෂ සහිත ඇසුරුම්;
 - (ඇ) යුධමය කටයුත්තක් හෝ සන්නද්ධ ගැටුමක්;
 - (අෑ) බඩු ප්‍රවේශ වීම, පිටතට යැවීම හෝ ප්‍රවාහනය සම්බන්ධයෙන් රාජා අායතනයක් විසින් සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාවක්,

යන කරුණුවලින් එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් හේතුවෙන් බඩු විනාශ වීම හෝ නැතිවීම හෝ බඩුවලට හානි සිදුවී ඇත්නම් සහ ඒ මඟින් ඔප්පු කර සිටින පුමාණයට පුවාහකයා වගකීමට බැඳී නොසිටියි.

3. මේ වගන්තියේ 1 වන ඡේදයේ අර්ථානුකූලව ගුවන් පුවාහනය යන්නට පුවාහකයා භාරයේ බඩු පවතින කාලසීමා අන්තර්ගත වේ. 4. ගුවන් පුවාහනය සිදු කරන කාලසීමාව ගුවන් තොටුපළකින් බැහැරව ගොඩබිම්න්, මුහුදින් හෝ රටතුළ ජලමාර්ගයක් හරහා සිදු කරන යම් පුවාහනයක් සඳහා දීර්ඝ නොවේ. කෙසේ වුවත්, ගුවන් පුවාහනයක සඳහා වන ගිවිසුම ඉටු කිරීමේ දී පැටවීම, බෙදාහැරීම හෝ වෙනත් පුවාහනයකට මාරුකිරීමේ කාර්යය සඳහා එකී පුවාහනයන් යොදා ගන්නේ නම් යම් හානියක් අනුමාන කිරීමේ දී එසේ නොවුන බව ඔප්පු කිරීමට යටත්ව, ගුවන් පුවාහනය සිදු කරන කාලසීමාව තුළ සිදු වූ සිදුවීමක් හේතුවෙන් සිදු වූ බව අනුමාන කෙරේ. පාර්ශ්වයන් අතර වූ ගිවිසුමක් මඟින් ගුවන් පුවාහනය කිරීමට අරමුණු කළ පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන් වූ පුවාහනය කිරීමක් සඳහා පුවාහකයකු විසින් බඩු යවන්නාගේ එකඟතාව නොමැතිව වෙනත් ආකාරයේ පුවාහන කුමයක් පුවාහනය සඳහා ආදේශ කරගෙන ඇත්නම් එවැනි වෙනත් යම් ආකාරයේ වූ පුවාහනයක් මඟින් සිදු වූ පුවාහනය ගුවන් පුවාහනය කළ කාලසීමාව තුළ ම ඇතුළත් වූ පුවාහනයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

19 වන වගන්තිය - පුමාදවීම්

මගීන්, ගමන් බඩු හෝ බඩු පුවාහනයේ දී පුමාදවීම් නිසා සිදුවන හානිවීම් සඳහා පුවාහකයා වගකිව යුතු වේ. එසේ වුව ද, පුවාහකයා සහ පුවාහකයාගේ සේවකයන් සහ අනුයෝජිතයන් විසින් ඒ හානිය වැළැක්වීම සඳහා සාධාරණව අවශා කරනු ලැබිය හැකි සියලු පියවර ගත් බවට හෝ පුවාහකයාට හෝ පුවාහකයාව හෝ අනුයෝජිතයන්ට එවැනි යම් පියවර ගැනීමට අපහසු වූ බවට පුවාහකයා විසින් ඔප්පු කරන්නේ නම් පුමාද වීම මඟින් සිදු වූ පාඩුව සඳහා පුවාහකයා විසින් වගකිව යුතු නොවේ.

20 වන වගන්තිය - වගකීමෙන් නිදහස් කිරීම

වන්දී ඉල්ලා සිටින තැනැත්තාගේ හෝ ඔහුගෙන් හෝ ඇයගෙන් පැවත එන ඔහුගේ හෝ ඇයගේ අයිතිවාසිකම් දරන තැනැත්තකුගේ පැහැරහැරීමක් හෝ වෙනත් වැරදී සහගත කියාවක් හෝ නොකර හැරීමක් හේතුවෙන් හෝ එවැනි දෙයක ආධාරයෙන් එම හානිය සිදුවූ බවට පුවාහකයා විසින් ඔප්පු කරන්නේ නම් එම හානියට හේතු වූ හෝ ආධාර වූ එම පැහැරහැරීම හෝ වැරදී සහගත කියාව හෝ නොකර හැරීමේ පුමාණයට පුවාහකයා විසින් ඉල්ලුම්කරුට ඇති වගකීමෙන් පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන් පුවාහකයා නිදහස් කරනු ලැබිය යුතු ය. මගියකුගේ මියයාමක් හෝ තුවාල සිදුවීමක් යන හේතු වෙනුවෙන් එකී මගියා නොවන තැනැත්තකු විසින් වන්දී මුදලක් ඉල්ලා සිටින අවස්ථාවක දී, එම මගියාගේ පැහැරහැරීමක් හෝ වෙනත් වැරදී සහගත කියාවක් හෝ නොකර හැරීමක් සිදුකිරීමෙන් හෝ ආධාර කර ගැනීමෙන් ඒ හානිය සිදුවූ බවට පුවාහකයා විසින් කරුණු ඔප්පු කරන පුමාණයට පුවාහකයා එහි වගකීමෙන් පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන් නිදහස් කරනු ලැබිය යුතු ය. 21 වන වගන්තියේ 1 වන ඡේදය ඇතුළුව මේ සම්මුනියේ සියලු වගකීමේ විධිවිධානවලට මෙම වගන්තිය අදාළ වේ.

21 වන වගන්තිය - මගියකුගේ මියයාම හෝ තුචාල සිදුවීමක් සම්බන්ධයෙන් වන්දි ලබාදීම

1. 17 වන වගන්තියේ 1 වන ඡේදය යටතේ ඇතිවන හානි සඳහා එක් එක් මගියා සඳහා වන විශේෂ ගැණුම් හිමිකම් 100,000 ට නොවැඩි පුමාණයක් සඳහා පුවාහකයාට තම වගකීම්වලින් බැහැර වීමට හෝ වගකීම් සීමාකිරීමට නොහැකි ය.

2. පුවාහකයා විසින් -

- (අ) යම් හානියක් පුවාහකයාගේ හෝ පුවාහකයාගේ සේවකයන්ගේ හෝ අනුයෝජිතයන්ගේ නොසැලකිලිමත්බව හෝ වෙනත් වැරදි සහගත කුියාවක් හෝ නොකර හැරීමක් නිසා සිදු නොවූ බවට; හෝ
- (අා) එවැනි යම් හානියක් තුන්වැනි පාර්ශ්වයේ නොසැලකිලිමත් බව හෝ වෙනත් වැරදි සහගත කි්යාවක් හෝ නොකර හැරීමක් හේතුවෙන් ම පමණක් සිදු වූ බවට,

ඔප්පු කරන්නේ නම්, 17 වන වගන්තියේ 1 වන ඡේදය යටතේ පැන නගින හානි සඳහා එක් එක් මගියා සඳහා වන විශේෂ ගැණුම් හිමිකම් 100,000 ට නොවැඩි පුමාණයකට පුවාහකයා වගකීමට බැඳී නොසිටිය යුතු ය.

22 වන වගන්තිය - ගමන් ඔඩු සහ ඔඩු පුමාද වීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම් සීමාකිරීම

- 1. පුද්ගලයන් පුවාහනයේ දී 19 වන වගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති පුමාදවීම්වලින් සිදුවිය හැකි හානි සම්බන්ධයෙන් එක් එක් මගියා සඳහා වූ පුවාහකයාගේ වගකීම විශේෂ ගැණුම් හිමිකම් 4,150 ට සීමා වේ.
- 2. බඩු පුවාහනයේ දී, පරික්ෂා කරන ලද බඩු පුවාහකයා වෙත භාරදුන් අවස්ථාවේ දී ම මගියා විසින් ගමනාන්තය දක්වා පුවාහනය පිණිස කැමැත්ත පිළිබඳ විශේෂ පුකාශයක් ලබා දී ඇත්නම් ද, සහ එසේ අවශා කරන කාරණයක් ඇත්නම් ද, අතිරේක මුදලක් ගෙවා ඇතිව්ට මිස ගමන් බඩු විනාශ වීම, නැති වීම, හානි වීම හෝ පුමාද වීම සම්බන්ධයෙන් පුවාහකයාගේ වගකීම එක් එක් මගියා සඳහා විශේෂ ගැණුම් හිමිකම් 1,000 ට සීමා වේ. ගමනාන්තය දක්වා එකී ඔඩු යැවීම මගින් මගියා පෙත ඇතිවන පුතිලාභයට වඩා මෙම මුදල් පුමාණය විශාල බව ඔප්පු කරන්නේ නම් මිස, එවැනි කාරණාවක දී පුකාශිත මුදලට වඩා වැඩි නොවන මුදලක් ගෙවීම සඳහා පුවාහකයා වගකීමට බැදී සිටියි.
- 3. බඩු පුවාහනයේ දී, බඩු ඇසුරුම පුවාහකයා වෙත භාර දුන් අවස්ථාවේ දීම, බඩු යවන්නා විසින් ගමනාන්තය දක්වා යැවීම පිණිස කැමැත්ත පිළිබඳ විශේෂ පුකාශයක් ලබා දී ඇත්නම් සහ එසේ අවශා කරන කාරණයක් ඇත්නම් අතිරේක මුදලක් ගෙවා ඇති විට මිස, ගමන් බඩු විනාශ වීම, නැතිවීම, හානිවීම හෝ පුමාද වීම සම්බන්ධයෙන් පුවාහකයාගේ වගකීම කිලෝගුෑම් එකක් සඳහා විශේෂ ගැණුම් හිමිකම් 17 ක මුදලකට සීමා වේ. ගමනාන්තය දක්වා එකී බඩු යැවීම මඟින් මගියා වෙත ඇතිවන පුනිලාභයට වඩා මෙම මුදල් පුමාණය විශාල බව ඔප්පු කරන්නේ නම් මිස එවැනි කාරණාවක දී පුකාශිත මුදලට වඩා වැඩි නොවන මුදලක් ගෙවීමට පුවාහකයා වගකීමට බැඳී සිටියි.
- 4. බඩුවල කොටසක් හෝ ඒ තුළ අඩංගු යම් වස්තුවක් විනාශ වීම, නැති වීම, හානිවීම හෝ පුමාද වීම සම්බන්ධයෙන් වූ කාරණාවක දී පුවාහකයන්ගේ වගකිව යුතු සීමාවේ පුමාණය කුමක් ද යන්න තීරණය කිරීමේ දී සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු බර පුමාණය, අදාළ ඇසුරුමේ හෝ ඇසුරුම්වල මුළු බර පුමාණය ම පමණක් විය යුතු ය. එසේ වුව ද, බඩුවල කොටසක් හෝ ඒ තුළ ඇතුළත් යම් වස්තුවක් විනාශ වීම, නැතිවීම, හානිවීම හෝ පුමාද වීම සිදුවන විට දී එම බඩු 4 වන වගන්තියේ 2 වන ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද වෙනත් යම් ආකාරයකින් සංරක්ෂණය කරන ලද එවැනිම වාර්තාවල හෝ ගුවන්වේ බිල්පත හෝ ලදු

පතෙහි සඳහන් කර නොමැති නම් එකම ගුවන්වේ බිල්පතකින් හෝ එකම ලදුපතකින් ආවරණය කරනු ලැබූ වෙනත් ඇසුරුම්වල වටිනාකමට හානි සිදුවූ විට වගකීම් සීමා කිරීම තීරණය කිරීමේ දී එවැනි ඇසුරුමක හෝ ඇසුරුම්වල මුළු බර පුමාණයන් සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු ය.

5. හානියක් සිදුකිරීමේ අරමුණින් සිදුකළ හෝ නොසැලකිලිමත්ව සහ සමහර විට ඒ හානිය සිදුවිය හැකි බව දැනුවත්වම පුවාහකයාගේ, පුවාහකයාගේ සේවකයන්ගේ හෝ අනුයෝජිතයන්ගේ කියාවක් හෝ නොකර හැරීමක පුතිඵලයක් ලෙස හානිය සිදු වූ බවට ඔප්පු කරන්නේ නම් දෑ එසේ වුව ද, සේවකයකුගේ හෝ අනුයෝජිතයකුගේ එවැනි කියාවක් හෝ නොකර හැරීමක් සම්බන්ධ කාරණයක දී එකී සේවකයන් හෝ අනුයෝජිතයන් ඔවුන්ගේ වෘත්තීය විෂය පථය තුළ කටයුතු කරමින් සිටි බව ඔප්පු කරන විට ද, මේ වගන්තියේ 1 වන සහ 2 වන ඡේදවල කලින් සඳහන් කළ විධිවිධාන අදාළ නොවේ.

6. 21 වන වගන්තියේ සහ මේ වගන්තියේ නියම කරන ලද සීමාවන් මඟින්, පොළිය ද ඇතුළුව පැමිණිලිකරු විසින් නඩු පැවරීමේ දී සම්පූර්ණ වශයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් දරන ලද අධිකරණ ගාස්තු සහ නඩු පැවරීමේ දී දරන ලද අනකුත් වියදම්වලට අමතරව ස්වකීය නීතියකට අනුකූලව අධිකරණය මඟින් කරන ලද පුදානයන් ලබා දීම වැළැක්වීම නොකළ යුතුය. අධිකරණ ගාස්තු සහ නඩු පැවරීමේ දී දරන ලද අනෙක් වියදම් බැහැර කරමින් හානිය සිදු වූ දින සිට මාස 06 ක කාලසීමාවක් තුළ දී හෝ නඩුව ආරම්භ කිරීමට පෙරාතුව, යම් හෙයකින් පසුව පැමිණිලිකරුට ලියවිල්ලකින් පුවාහකයා විසින් පුදානය කර ඇති හානිය සඳහා වූ මුදල ඉක්මවා නොයන්නේ නම් කලින් සඳහන් කළ විධිවිධාන අදාළ නොවේ.

23 වන වගන්තිය - මුදල් ඒකකවලට පරිවර්තනය කිරීම

1. මේ සම්මුතියේ විශේෂ ගැණුම් හිමිකම් යනුවෙන් සඳහන් කරන ලද මුදල් ජාතාන්තර මුලා අරමුදල මඟින් අර්ථ නිරූපණය කරන ලද විශේෂ ගැණුම් හිමිකම්වලට දක්වන සඳහනක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය. අධිකරණ කටයුත්තක් සම්බන්ධ කාරණයක දී ඒ නඩු තීන්දුව දුන් දිනයේ විශේෂ ගැණුම් හිමිකම් සඳහා වන මුදල්වල වටිනාකමට අනුකූලව දේශීය වලංගු මුදල් බවට පරිවර්තනය කරනු ලැබිය යුතුය. ජාතාන්තර මුලා අරමුදලේ සාමාජිකයකු වන රාජා පාර්ශ්වයක් විසින් විශේෂ ගැණුම් හිමිකම්වලට අනුකූලව දේශීය වාවහාර මුදල් වල වටිනාකම ගණනය කිරීමේ දී ජාතාන්තර මුලා අරමුදල විසින් එහි මෙහෙයුම් සහ ගනුදෙනු සඳහා අදාළ කර ගන්නා ඇගයීමේ කුමවේදයන්ට අනුකූලව තීන්දුව ලබා දුන් දිනයේ සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සිදුකරනු ලැබිය යුතු ය. ජාතාන්තර මුලා අරමුදලේ සාමාජිකයකු නොවන රාජා පාර්ශ්වයක් විශේෂ ගැණුම් හිමිකම්වලට අනුකූලව දේශීය වාවහාර මුදල්වල වටිනාකම ගණනය කිරීමේ දී එකී රාජා විසින් නිශ්චය කරනු ලබන ආකාරයකින් ගණනය කරනු ලැබිය යුතු ය.

2. එසේ වුව ත්, ජාතාන්තර මුලා අරමුදලේ සාමාජිකයන් නොවන සහ මේ වගත්තියේ 1 වන ඡේදයේ විධිවිධාන අදාළ කර ගැනීමට නීතියෙන් අවසර නොදෙන යම් රාජායක් විසින් අනුමත කරන හෝ පුවේශ වෙන අවස්ථාවේ හෝ ඉන් පසුව ඕනෑම අවස්ථාවක දී හෝ 21 වන වගත්තියේ නියම කරන ලද ගුවත් පුවාහකයකුගේ වගකීමේ සීමා එම රාජාවල දේශසීමාව තුළ අධිකරණ කටයුත්තක දී එක් ගුවන් මගියකු සඳහා මුලා ඒකක 1,500,000 ක මුදලක් ලෙස පුකාශයට පත් කිරීම; එසේම 22 වගන්තියේ 1 වන ඡේදයට අනුව එක් ගුවත් මගියකු සඳහා මුලා ඒකක 62,500 ක මුදලක් ලෙස පුකාශයට පත් කිරීම; 22 වන වගත්තියේ 2 වන ඡේදයට අනුව එක් ගුවත් මගියකු සඳහා මුලා ඒකක 15,000 ක මුදලක් ලෙස පුකාශයට පත් කිරීම; සහ 22 වන වගත්තියේ 3 වන ඡේදයට අනුව කිරීම; සහ 22 වන වගත්තියේ 3 වන ඡේදයට අනුව කිලෝගුෑම් එකක් සඳහා මුලා ඒකක 250 ක් වශයෙන් වූ මුදලක් නියම කර පුකාශයට පත් කරනු ලැබිය හැකි ය. මෙම මුලා ඒකකය දහසේ කොටස් නවසියයක පිරිසිදුකමෙන් යුත් රතුං මිලිගුෑම් හැටපහ හමාරකට අනුරූප වේ. මෙම මුදල් ආසන්න පූර්ණ සංඛාාවකින් යුක්ත වන ආකාරයට දේශීය වාවහාර මුදල්වලට පරිවර්තනය කරනු ලැබිය හැකි ය. මෙම මුදල් අදාළ වාවහාර මුදල්වලට පරිවර්තනය කිරීමේ දී අදාළ රාජා විසින් සලකා බලනු ලබන නීතියට අනුකුලව සිදුකරනු ලැබිය යුතු ය.

3. මේ වගත්තියේ 1 වන ඡේදයේ අවසාන වගත්තියේ සඳහන් කරන ලද ගණනය කිරීම සඳහා සහ මේ වගත්තියේ 2 වන ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද පරිවර්තනය කිරීමේ කුමවේදය සඳහා මේ වගත්තියේ 1 වන ඡේදයේ පළමු වගත්ති තුන අදාළ කරගැනීමේ පුතිඵලයක් ලෙස 21 වන සහ 22 වන වගත්තිවල වටිනාකම සඳහා හැකිතාක් දුරට එහි නියම වටිනාකම දැක්වීමට පාර්ශ්වීය රාජායක දේශීය වාවහාර මුදල්වලින් පුකාශ කළ හැකි යම් ආකාරයකට එය සිදුකරනු ලැබිය යුතු ය. අවස්ථාවෝචිත පරිදි මේ වගත්තියේ 1 වන ඡේදයට අනුකූලව ගණනය කළ ආකාරය හෝ මේ වගත්තියේ 2 වන ඡේදයේ සඳහන් පරිවර්තනයේ පුතිඵල පිළිබඳ සහ ඒ ආකාර දෙකේම වෙනස්වීමක් පවතින විට මේ සම්මුතිය අනුමත කිරීමේ දී, පිළිගැනීමේ දී, අනුමතය දීමේ දී, හෝ සම්මුතියට පුවේශ වීමේ සාධන පතුයක් තැන්පත් කිරීමේ දී පාර්ශ්වීය රාජායක් විසින් තැන්පතුධාරියාට දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

24 වන වගන්තිය - සීමාවන් සමාලෝචනය කිරීම

1. මේ සම්මුතියේ 25 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට අගතියක් නොමැතිව සහ පහත දැක්වෙන 2 වන ඡේදයට යටත්ව 21 වන සහ 22 වන සහ 23 වන වගන්තිවලින් නියම කරන ලද වගකීම් සීමාකිරීම වසර 5 ක විරාම කාලයක් තුළ දී තැන්පතුධාරියා විසින් සමාලෝචනය කරනු ලැබිය යුතු ය. මේ සම්මුතිය බලාත්මක වීමට එළඹෙන දිනයට පසුව වසර 5 අවසානයේ හෝ සම්මුතිය අත්සන් කිරීම සඳහා පුථමවරට විවෘත කරන දින සිට වසර පහක කාලයක් තුළ සම්මුතිය බලාත්මක වීමට එළඹ නොමැතිනම් කලින් සංශෝධනයේ සිට හෝ සම්මුතිය බලාත්මක වීමට එළඹෙන දින සිට පළමුවරට උද්ධමනය වැඩිවීමේ පුමාණයට අනුරුපි වන උද්ධමන සාධකයට කරන සඳහනක් මඟින් බලාත්මක වීමට එළඹ එහි පළමු වසර තුළ එවැනි පුනිශෝධනයක් සිදු කළ යුතු ය. උද්ධමන සාධකය තීරණය කිරීමේ දී භාවිත කළ යුතු උද්ධමන අනුපාත මිම්ම 23 වන වගන්තියේ 1 වන ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද විශේෂ ගැණුම් හිමිකම් අඩංගු වාවහාර මුදල් ඇත්තේ යම් රාජාක ද එවැනි රාජායක පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ වැඩිවීමේ හෝ අඩුවීමේ වාජමික අනුපාතයේ අගයේ සාමානා විය යුතු ය.

2. ඉහතින් වූ ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද පුතිශෝධනයක දී උද්ධමන සාධකය සියයට දහයකින් වැඩි වී ඇති බවට තීරණය කරන්නේ නම්, වගකීම් සීමා කිරීමේ පුතිශෝධනය පිළිබඳ තැන්පතුධාරියා විසින් පාර්ශ්වීය රාජායන්ට දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය. එවැනි යම් පුතිශෝධනයක් පාර්ශ්වීය රාජායන්ට දැනුම් දීමෙන් පසුව මාස හයක් තුළ දී බලාත්මක විය යුතු ය. පාර්ශ්වීය රාජායන් වෙත එය දැනුම්දීමෙන් පසු ව මාස තුනක් ඇතුළත දී පාර්ශ්වීය රාජාවල බහුතරයක් විසින් ඔවුන්ගේ අනනුමතිය ලියාපදිංචි කර ඇත්නම් පුතිශෝධනය බලාත්මක භාවයට නොඑළඹිය යුතු අතර තැන්පතුධාරියා විසින් පාර්ශ්වීය රාජායන්ගේ රැස්වීමකට එකී කාරණය යොමු කළ යුතු ය. නැන්පතුධාරියා විසින්, යම් පුතිශෝධනයක් බලාත්මකභාවයට එළඹීමේ දී සියලු පාර්ශ්වීය රාජායන්ට එය නොපමාව දැනුම් දිය යුතු ය.

3. මේ වගන්තියේ 1 වන ඡේදයේ කුමක් සඳහන් වුව ද, කලින් පුතිශෝධනයේ සිට හෝ කලින් පුතිශෝධනයක් තිබී නොමැති නම් මේ සම්මුතිය බලාත්මක වීමට එළඹුන දින සිට 1 වන ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද උද්ධමන සාධකය සියයට තිහක් ඉක්මවා ඇති බවට වූ කොන්දේසි මත අභිලාෂය පුකාශ කිරීමට පාර්ශ්වීය රාජායන්ගෙන් තුනෙන් එකකට විධිවිධාන සලසා ඇති ඕනෑම අවස්ථාවක, මේ වගන්තියේ 2 වන ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද කිුයාපටිපාටිය අදාළ කරගනු ලැබිය යුතු ය. මේ වගන්තියේ මේ ඡේදය යටතේ සිදු කරන ලද පුතිශෝධනයේ දින සිට වසර පහක කාලය අවසානයේ දී ආරම්භ වන වසර පහක විරාම කාලයේ දී 1 වන ඡේදයේ විස්තර කරන ලද කිුයාපටිපාටිය භාවිත කරමින් පසුව සිදුකරන පුතිශෝධන සිදුවිය යුතු ය.

25 වන වගන්තිය - සීමා පිළිබඳ නියමය

පුවාහකයකු විසින්, පුවාහන ගිවිසුම මේ සම්මුතියේ විධිවිධාන සලසා ඇති සීමාවන්ට වඩා ඉහළ වගකීමේ සීමාවන්ට හෝ කචර හෝ කිසිදු සීමාවක් නැති වගකීමකට යටත් විය යුතු යයි නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

26 වන වගන්තිය - ගිවිසුම් විධිවිධානවල නිර්බල භාවය

පුවාහකයාගේ වගකීම් පිළිබඳ සහනයක් ලබා දීමට හෝ මේ සම්මුතියේ දක්වා ඇති වගකීමේ සීමාවන්ට වඩා අඩුම සීමාවකින් වගකීමේ සීමා නියම කිරීමට පාදක වන යම් විධිවිධානයක් ශුනා සහ බලරහිත විය යුතු නමුත් එවැනි යම් විධිවිධානයක ශුනාතාවය, සම්පූර්ණ ගිවිසුමේ ශූනාතාවය ලෙස අදහස් නොකරන අතර, මේ සම්මුතියේ විධිවිධානවලට යටත්ව එම විධිවිධාන ඉතිරි විය යුතු ය.

27 වන වගන්තිය - ගිවිස ගැනීමට ඇති නිදහස

සම්මුතිය යටතේ පවතින යම් ආරක්ෂාවක් අත් හැර දැමීමෙන් හෝ මේ සම්මුතියේ විධිවිධාන හා ගැටීමක් ඇති නොවන කොන්දේසි සකස් කිරීම මගින් පුවාහකයා යම් පුවාහන ගිවිසුමකට ඇතුළත් වීම පුතික්ෂේප කිරීම මේ සම්මුතියේ ඇතුළත් කිසිවකින් පුවාහකයා වැළැක්වීම නොකළ යුතු ය.

28 වන වගන්තිය - අත්තිකාරම් ගෙවීම

මගීන්ගේ මරණය හෝ තුවාල සිදුවීමකට හේතු වන ගුවන් යානා අනතුරක් සම්බන්ධ අවස්ථාවක දී, එහි දේශීය නීතිය මඟින් නියම කර ඇත්නම්, මරණය හෝ තුවාල සිදුවූ ඒ තැනැත්තන්ගේ හදිසි ආර්ථික අවශාතාවයන් සපුරාලීම පිණිස වන්දි මුදල් ඉල්ලා සිටීමට හිමිකම්පාන ස්වාභාවික තැනැත්තකුට හෝ තැනැත්තන්ට පුවාහකයා විසින් නොපමාව අත්තිකාරම් ගෙවීම සිදු කළ යුතු ය. ඒ අත්තිකාරම් ගෙවීම වගකීම පිළිගැනීමක් සේ වූ මුදලක් ලෙස අදාළ නොකළ යුතු අතර, පුවාහකයා විසින් හානි ලෙස පසුව ගෙවන යම් මුදලක් වෙනුවට හිලව් කරනු ලැබිය යුතු ය.

29 වන වගන්තිය - හිමිකම්වල පදනම

එම හානිය මගීන්, ගමන් බඩු සහ බඩු පුවාහනය සම්බන්ධ වූ හානි සඳහා වන යම් නඩු කටයුත්තක දී, මේ සම්මුතිය හෝ ගිවිසුම හෝ තෝර්තය යටතේ හෝ අනාගකාරයකින් ද යන්න සොයා ගැනීම කෙසේ වුවත්, හානි සඳහා වන යම් නඩු කටයුත්තක දී නඩුවක් ඉදිරිපත් කිරීමට අයිතිය ඇති තැනැත්තන් කවුරුන්ද සහ ඔවුන්ගේ අදාළ අයිතිවාසිකම් මොනවා ද යන පුශ්නවලට අගතියක් නොමැතිව මේ සම්මුතියේ දක්වා ඇති කොන්දේසි සහ යම් වගකීමේ සීමා වලට යටත්ව පමණක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එවැනි යම් නඩු කටයුත්තක දී, දණ්ඩනයක දී, අනුකරණයක දී, හෝ වෙනත් යම් වන්දි ගෙවීමක් නොකරන හානිවල දී අය කර ගනු නොලැබිය යුතු ය.

30 වන වගන්තිය - සේවකයන්ගේ, අනුයෝජිතයන්ගේ හිමිකම් සම්හාරය

- 1. සම්මුතියට අදාළ වන හානියක් ඇතිවීමේ දී පුවාහකයාගේ සේවකයකුට හෝ අනුයෝජිතයකුට එරෙහිව නඩු කටයුත්තක් ඉදිරිපත් කර ඇත්නම්, ඒ සේවකයා හෝ අනුයෝජිතයා විසින් ඔවුන්ගේ වෘත්තීය විෂය පථය තුළ ඔවුන් කියා කර ඇති බවට ඔප්පු කළහොත් මේ සම්මුතිය යටතේ පුවාහකයා විසින් අයැද සිටීමට හිමිකම් ලබන කොන්දේසි සහ වගකීමේ සීමා තමන් සඳහා ඉල්ලා සිටීමට ඒ සේවකයාට හෝ අනුයෝජිතයාට හිමිකම් තිබිය යුතු ය.
- 2. එවැනි කාරණයක දී පුවාහකයකුගෙන්, පුවාහකයාගේ සේවකයකුගෙන් සහ අනුයෝජිතයන්ගෙන් අයකරගත හැකි මුදලේ එකතුව එකී සීමාවන් නොඉක්මවිය යුතු ය.
- 3. බඩු පුවාහනය සම්බන්ධයෙන් හැර, හානි සිදුකිරීමේ චේතනාවෙන් හෝ නොසැලකිලිමත්ව සහ අලාභය සිදුවිය හැකි බවට දැනගෙන සේවකයා හෝ අනුයෝජිතයා විසින් කරන ලද යම් කුියාවක් හෝ නොකර හැරීමක පුතිඵලයක් ලෙස ඒ හානිය සිදුවී ඇති බව ඔප්පු කරන්නේ නම් මේ වගන්තියේ 1 වන සහ 2 වන ඡේදවල විධිවිධාන අදාළ නොවිය යුතු ය.

31 වන වගන්තිය - පැමිණිලි කාලෝචිතව දැනුම් දීම

- 1. පරීක්ෂා කළ ගමන් බඩු හෝ බඩු ලැබීමට හිමිකම් ලබන තැනැත්තා විසින් පැමිණිල්ලකින් තොරව හාර ගැනීම ඒ හාණ්ඩ යහපත් තත්ත්වයෙන් සහ පුවාහන ලේඛනවලට අනුකූලව හෝ 3 වන වගන්තියේ 2 වන ඡේදයේ සහ 4 වන වගන්තියේ 2 වන ඡේදයේ සහ 4 වන වගන්තියේ 2 වන ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද වෙනත් යම් ආකාරයකින් සංරක්ෂණය කළ වාර්තාවලට අනුකූලව හාර දී තිබෙන බවට බැලූ බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් වන්නේ ය.
- 2. හානියක් සිදුවී ඇති විට, හාර දීමට හිමිකම් ලබන තැනැත්තා විසින් හානිය සොයා ගත් වහාම සහ පරීක්ෂා කළ ගමන් බඩු සම්බන්ධ කරුණක දී අවම වශයෙන් ලැබුණු දින සිට දින හතක් ඇතුළත සහ බඩු සම්බන්ධ කරුණක දී ලැබුණු දින සිට දින දාහතරක් ඇතුළත නොපමාව පුවාහකයා වෙත පැමිණිල්ලක් කළ යුතු ය. පුමාද වීමක් සම්බන්ධ කරුණක දී, ඒ ගමන් බඩු හෝ බඩු ඔහු හෝ ඇය වෙත හාර දුන් දිනයේ සිට දින විසි එකක් ඇතුළත පැමිණිල්ල සිදු කරනු ලැබිය යුතු ය.

- 3. සෑම පැමිණිල්ලක් ම ලිබිතව සිදු කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඉහත සඳහන් කාලය තුළ දී ලබා දීම හෝ යැවීම කළ යුතු ය.
- 4. ඉහත සඳහන් කාලය තුළ දී පැමිණිල්ලක් සිදු කර නොමැති නම්, වංචාවක් සම්බන්ධ කාරණයක දී හැර පුවාහකයාට එරෙහිව කිසිදු නඩුවක් නොපැවරිය යුතු ය.

32 වන වගන්තිය - වගකිව යුතු තැනැත්තන්ගේ මරණය

වගකිව යුතු තැනැත්තකු මිය ගිය අවස්ථාවක දී, ඔහුගේ හෝ ඇයගේ බුදලය නීතානුකූලව නියෝජනය කරන තැනැත්තන්ට එරෙහිව මේ සම්මුතියේ නියමයන්ට අනුකූලව හානි සඳහා වන නඩු කටයුත්තක් බල පැවැත්වේ.

33 වන වගන්තිය - අධිකරණ බලය

- 1. නානි සඳහා වන නඩු කටයුත්තක්, පැමිණිලිකරුගේ තෝරා ගැනීම පරිදි, පාර්ශ්වීය රාජායන්ගෙන් එක් රාජා දේශ සීමාවක් තුළ, පුවාහකයාගේ නිතා පදිංචිය ඇත්තා වූ හෝ ඔහුගේ පුධාන වාාපාරික ස්ථානය පිහිටා ඇති පුදේශයේ අධිකරණය ඉදිරිපිට දී හෝ වාාපාරික ස්ථානයක් හරහා ගිවිසුම සිදුකර ඇති අවස්ථාවක දී, ඒ ආයතනය පිහිටි ස්ථානය හෝ ගමනාන්තය සිදුවන ස්ථානයේ අධිකරණය ඉදිරිපිට දී හෝ පැවරිය යුතු ය.
- 2. මගියකුගේ මරණය හෝ තුචාල සිදුවීමේ පුතිඵලයක් ලෙසින් සිදුවන හානියක් සම්බන්ධයෙන් මේ වගන්තියේ 1 වන ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද අධිකරණවලින් එකක් ඉදිරිපිට දී හෝ මගියාගේ අනතුර සිදුවන වේලාවේ ඔහුගේ හෝ ඇයගේ පුධාන සහ ස්ථීර වාසස්ථානය තිබෙන සහ පුවාහකයාගේ ස්වකීය ගුවත් යානයකින් හෝ වාණිජමය ගිව්සුමකට අනුව වෙනත් පුවාහකයකුගේ ගුවත් යානයක යන දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකට ගුවන් පුවාහනය සඳහා පුවාහකයා සේවා පවත්වා ගෙන යන ස්ථානයක් තිබෙන පුවාහකයකු විසින් සහ එම පළමු පුවාහකයා සමග වාණිජ ගිව්සුමක් තිබෙන වෙනත් පුවාහකයකු විසින් බද්දට ගත් හෝ පුවාහකයාට අයිති පරිශුයකින් ගුවන් පුවාහනය කිරීමේ වාහපාරයක් පවත්වාගෙන යන පාර්ශ්වීය රාජායක දේශ සීමා තුළ දී නඩු කටයුත්තක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

3. 2 වන ඡේදයේ කාර්යයන් සඳහා-

- (අ) "වාණිජ හිවිසුමක්" යන්නෙන්, ප්‍රවාහකයන් අතර සහ මගීන් ගුවනින් ප්‍රවාහනය සඳහා ඔවුන්ගේ ඒකාබද්ධ සේවාවේ විධිවිධානවලට අදාළව සාදන ලද නියෝජාත්ව ගිවිසුමක් නොවන ගිවිසුමක් අදහස් වේ;
- (ආ) "ප්‍රධාන සහ ස්ථීර වාසස්ථාන" යන්නෙන්, අනතුර සිදුවන අවස්ථාවේ දී මගියාගේ ස්ථාවර සහ ස්ථීර වාසස්ථානයක් අදහස් වේ. මගියාගේ ජාතිය, මේ සම්බන්ධයෙන් තීරණය කිරීමේ සාධකයක් නොවිය යුතු ය.
- 4. කුියා පටිපාටිය පිළිබඳ පුශ්ත, නඩුව අයත් වන අධිකරණයේ නීතිය විසින් පාලනය කරනු ලැබිය යුතු ය.

34 වන වගන්තිය - බේරුම් කිරීම

- 1. මේ වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, ඔඩු පුවාහනය සඳහා වන ගිවිසුමේ පාර්ශ්වකරුවන් විසින් මේ සම්මුතිය යටතේ පුවාහකයාගේ වගකීම්වලට අදාළ වන යම් ආරවුලක් බේරුම් කිරීම මඟින් විසඳිය යුතු බවට නියම කරනු ලැබිය හැකිය. ඒ ගිවිසුම ලිඛිත විය යුතු ය.
- 2. හිමිකම්පාන්නාගේ කැමැත්ත පරිදි, බේරුම් කිරීමේ කුියාවලිය 33 වන වගත්තියේ සඳහන් කරන ලද අධිකරණ බලය හිමි එක් ස්ථානයක දී සිදු කළ යුතු ය.
- 3. බේරුම්කරු හෝ බේරුම්කාර විනිශ්චය සභාව විසින් මේ සම්මුතියේ විධිවිධාන අදාළ කරගනු ලැබිය යුතු ය.
- 4. මේ වගන්තියේ 2 වන සහ 3 වන ඡේදවල විධිවිධාන සෑම බේරුම් කිරීමේ වගන්තියක හෝ ගිවිසුමක කොටසක් විය යුතු බවට සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ ඡේදවල විධිවිධාන සමග අනුකූල නොවන එම වගන්තියේ හෝ ගිවිසුමේ යම් නියමයක් ශූනෳ සහ බලරහිත ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

35 වන වගන්තිය - නඩු කටයුතු සීමා කිරීම

- 1. ගමනාන්තයට පැමිණි දින සිට හෝ ගුවන් යානය පැමිණිය යුතු ව තිබූ දින සිට හෝ ප්‍රවාහනය නතර කළ දින සිට හෝ ගණනය කරන ලද වසර දෙකක කාල සීමාවක් තුළ දී නඩු කටයුත්තක් ඉදිරිපත් කර නැත්නම් හානි සඳහා වන අයිතිය අවසන් විය යුතු ය.
- නඩුව අයත් වන අධිකරණයේ නීතිය මඟින් කාලසීමාව ගණනය කිරීමේ කුමය තීරණය කරනු ලැබිය යුතු ය.

36 වන වගන්තිය - අනුකුමික පුවාහනය

- 1. විවිධ අනුකුමික පුවාහකයන් විසින් ඉටු කරනු ලබන පුවාහනයක් සම්බන්ධ කාරණයක දී සහ 1 වන වගන්තියේ 3 වන ඡේදයේ දක්වා ඇති අර්ථ නිරූපණය තුළට ඇතුළත් වන විට අදාළ මගීන්, ගමන් ඔඩු හෝ ඔඩු හාර ගන්නා එක් එක් පුවාහකයා මේ සම්මුතියේ දක්වා ඇති රීතිවලට යටත් වන අතර, පුවාහකයාගේ අධීක්ෂණය යටතේ ඉටු කරනු ලබන පුවාහනයේ යම් කොටසක් සම්බන්ධයෙන් වන තාක් දුරට ඔහු පුවාහන ගිව්සුමට ඇතුළත් වන පාර්ශ්වයන්ගෙන් එක් අයකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.
- 2. මෙවැනි ආකාරයේ පුවාහනය සම්බන්ධ වන විට දී, පුකාශිත ගිව්සුමක් මගින් පළමු පුවාහකයා විසින් සම්පූර්ණ ගමන සඳහා වගකීම් භාරගෙන ඇති අවස්ථාවක දී හැර ඔහු හෝ ඇය සම්බන්ධයෙන් වන්දි මුදලකට හිමිකම් පාන මගියකු හෝ යම් තැනැත්තකු විසින් නඩු පැවරිය හැක්කේ අනතුර හෝ පුමාදය සිදු වූ අවස්ථාවේ පුවාහනය සිදු කළ පුවාහකයාට එරෙහි ව පමණි.
- 3. ගමන් බඩු හෝ බඩු සම්බන්ධයෙන් පළමු පුවාහකයාට එරෙහිව නඩුවක් ගොනු කිරීමේ අයිතිවාසිකමක් මගියකුට හෝ බඩු යවන්නාට තිබිය යුතු අතර, මගියා හෝ බඩු හාර ගැනීම සඳහා අයිතිය ඇති බඩු ලබන්නාට අවසාන පුවාහකයා සම්බන්ධයෙන් නඩු පැවරීමට අයිතිය ඇති. තව ද එකී විනාශ වීම, නැති වීම,

හානිවීම හෝ පුමාදය සිදු වූ කාලය තුළ දී පුවාහනය සිදු කළ පුවාහකයාට එරෙහිව එක් එක් කියාමාර්ගයක් ගනු ලැබිය හැකි ය. මෙම පුවාහකයන් මගියාට හෝ බඩු යවන්නාට හෝ බඩු ලබන්නාට එක්ව සහ වෙන් වෙන්ව වගකීමට බැඳී සිටිය යුතු ය.

37 වන වගන්තිය - කුන්වන පාර්ශ්වයට එරෙහිව ආධාර ලබා ගැනීමේ අයිතිවාසිකම

සම්මුතියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව හානි සඳහා වගකිව යුතු තැනැත්තකුට, වෙනත් යම් තැනැත්තකුට එරෙහිව ආධාර ලබා ගැනීමේ අයිතිවාසිකමක් තිබෙන්නේ ද යන පුශ්නයට මේ සම්මුතියේ කිසිවකින් අගතියක් නොවිය යුතු ය.

IV වන පරිච්ඡේදය

ඒකාබද්ධ පුවාහනය

38 වන වගන්තිය - ඒකාබද්ධ පුවාහනය

1. පුවාහනයේ කොටසක් ගුවන් මගින් සහ කොටසක් වෙනත් යම් ආකාරයක ඉටු කරන ඒකාබද්ධ පුවාහනයක දී, ගුවන් පුවාහනය සඳහා 1 වන වගන්තියේ නියමයන්ට අදාළ වුව ද, 18 වන වගන්තියේ 4 වන ඡේදයට යටත්ව, මේ සම්මුතියේ විධිවිධාන ගුවන් පුවාහනය සඳහා පමණක් අදාළ කරගනු ලැබිය යුතු ය.

2. පාර්ශ්වකරුවන් විසින් ඒකාබද්ධ පුවාහනයක දී ගුවන් පුවාහන ලේඛනය සඳහා අනෙකුත් පුවාහන කුමවලට අදාළ කොන්දේසි ඇතුළත් කිරීම මේ සම්මුතියේ ඇතුළත් කිසිවක් මඟින් නොවැළැක්විය යුතු ය. එසේ වුව ද, ගුවන් පුවාහනය සම්බන්ධයෙන් මේ සම්මුතියේ විධිවිධාන අනුව කියාකරනු ලැබිය යුතු ය.

V වන පරිච්ඡේදය

ගිවිසුම්ගත පුවාහකයකු නොවන තැනැත්තකු විසින් ඉටුකරන ගුවන් පුවාහනය

39 වන වගන්තිය - ගිවිසුම්ගත පුවාහකයා - විදාහමාන පුවාහකයා

පුධානියකු ලෙස (මෙහි මින්මතු "ගිවිසුම්ගත පුවාහකයකු" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) යම් තැනැත්තකු විසින් මගියා හෝ බඩු යවන්නා සමග හෝ මගියා හෝ බඩු යවන්නා වෙනුවෙන් කියා කරන තැනැත්තකු සමග සහ වෙනත් තැනැත්තකු විසින් (මෙහි මින්මතු "විදහාමාන පුවාහකයා" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) මේ සම්මුතියේ අර්ථානුකූලව අනුපාප්ත පුවාහකයකුගේ යම් කොටසක් සම්බන්ධයෙන් නොවන නමුත්, ගිවිසුම්ගත පුවාහකයාගේ අධිකාරය මත සම්මූර්ණ පුවාහනය හෝ එම පුවාහනයේ කොටසක් ඉවු කිරීම සඳහා මෙම සම්මුතියෙන් පාලනය වන ගිවිසුමක් ඇති කරනු ලබන අවස්ථාවක දී මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන අදාළ වේ. පටහැනි බවට සාධක නොමැති වීමේ දී ඒ බලය පූර්වානුමාන කළ යුතු ය.

40 වන වගන්තිය - ගිවිසුම්ගත සහ විදහාමාන පුවාහකයන්ගේ අදාළ වගකීම්

39 වන වගන්තියේ සඳහන් කරන ලද ගිව්සුමට අනුකුලව මේ සම්මුතිය මඟින් පාලනය වන සම්පූර්ණයෙන්ම පුවාහනය හෝ එම පුවාහනයෙන් කොටසක් විදහාමාන පුවාහකයා විසින් ඉටු කරයි නම්, ගිව්සුම්ගත පුවාහකයා සහ විදහාමාන පුවාහකයා යන දෙදෙනාම මේ පරිච්ඡේදයේ අනාහකාරයකින් විධිවිධාන සලසා ඇත්නම් හැර, පුථමයෙන් ගිව්සුමේ සඳහන් සම්පූර්ණ පුවාහනය සඳහා ද, පසුව වෙන් වෙන් වශයෙන් ඉටු කරන ලද පුවාහනය සඳහා ද මේ සම්මුතියේ රීතිවලට යටත් විය යුතු ය.

41 වන වගන්තිය - අනෙන්නා වගකීම්

- 1. විදහාමාන පුවාහකයා විසින් ඉටු කරනු ලබන පුවාහනයට අදාළව විදහාමාන පුවාහකයා සහ එම පුවාහකයාගේ සේවකයන් සහ අනුයෝජිතයන් විසින් ඔවුන්ගේ රැකියා ක්ෂේතුය තුළ සිදු කරන යම් කිුයාවක් හෝ නොකර හැරීමක් ගිවිසුම්ගත පුවාහකයා විසින් සිදු කළ යම් කිුයාවක් හෝ නොකර හැරීමක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.
- 2. විදහමාන පුවාහකයා විසින් ඉටු කරනු ලබන පුවාහනයට අදාළව, ගිවිසුම්ගත පුවාහකයා විසින් සහ එම පුවාහකයාගේ සේවකයන් සහ අනුයෝජිතයන් විසින් ඔවුන්ගේ රැකියා ක්ෂේතුය තුළ සිදු කරන යම් කි්යාවක් හෝ නොකර හැරීමක්, විදහාමාන පුවාහකයා විසින් සිදුකළ යම් කි්යාවක් හෝ නොකර හැරීමක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය. එසේ නමුත්, 21 වන, 22 වන, 23 වන සහ 24 වන වගන්තිවල සඳහන් කරන ලද මුදල් පුමාණය ඉක්මවන වගකීමට විදහමාන පුවාහකයාගේ එවැනි යම් කි්යාවක් හෝ නොකර හැරීමකට යටත් නොවිය යුතු ය. ගිවිසුම්ගත පුවාහකයා විසින් මේ සම්මුතිය මඟින් පනවා නොමැති යම් විශේෂ ගිවිසුමක් යටතේ පිළිගත් බැඳීම් සඳහා හෝ මේ සම්මුතිය මඟින් පනවන ලද අයිතීන් හෝ ආරක්ෂා වන අත් හැරීමක් සඳහා හෝ 22 වන වගන්තියේ අදහස් කරන ලද ගමනාන්තයේ දී හාර දීමේ කැමැත්ත පිළිබඳ විශේෂ පුකාශයක් සඳහා හෝ විදහාමාන පුවාහකයා එකඟ වී ඇත්නම් මිස එය විදහාමාන පුවාහකයා සඳහා බල නොපෑ යුතු ය.

42 වන වගන්තිය - පැමිණිලි සහ උපදෙස් ලැබිය යුතු අය

මේ සම්මුතිය යටතේ පුවාහකයාට ඉදිරිපත් කළ යුතු යම් පැමිණිල්ලක් හෝ දිය යුතු උපදෙසක් ගිවිසුම්ගත පුවාහකයාට හෝ ව්දාාමාන පුවාහකයාට යොමු කළ ද එහි බලපෑම නොවෙනස්ව එලෙසම තිබිය යුතු ය. එසේ වුවත්, 12 වන වගත්තියේ සඳහන් කරන ලද උපදෙස් ගිවිසුම්ගත පුවාහකයාට යොමු කර ඇත්තම් පමණක් බලාත්මක විය යුතු ය.

43 වන වගන්තිය - සේවකයන් සහ අනුයෝජිතයන්

විදහමාන පුවාහකයා, විදහමාන පුවාහකයාගේ හෝ ගිවිසුම්ගත පුවාහකයාගේ යම් සේවකයකු හෝ අනුයෝජිතයකු හෝ ගිවිසුම්ගත පුවාහකයකු විසින් සිදු කරනු ලබන පුවාහනයට අදාළව, ඔවුන් විසින් ඔවුන්ගේ රැකියා ක්ෂේතය තුළ කියා කර ඇති බවට ඔවුන් ඔප්පු කරන්නේ නම් ද මේ සම්මුතියට අනුව අයැද සිටින වගකීමේ සීමා වළක්වන ආකාරයට ඔවුන් කියා කර ඇත්නම් ද එකී පුවාහකයකුට, එම පුවාහකයාගේ සේවකයකුට හෝ අනුයෝජිතයකුට මේ සම්මුතිය යටතේ අදාළ වන කොන්දේසි සහ වගකීම් සීමා ඔවුන් විසින් ද ආධාර කර ගැනීමට හිමිකම් ලැබිය යුතු ය.

44 වන වගන්තිය - හානිවල එකතුව

විදහාමාන පුවාහකයා විසින් ඉටු කරනු ලබන පුවාහනයක දී පුවාහකයාගෙන් සහ ගිවිසුම්ගත පුවාහකයකුගෙන් සහ ඔවුන්ගේ සේවකයන් සහ අනුයෝජිතයන්, ඔවුන්ගේ රැකියා ක්ෂේතුයට අයත් වීෂය පථය තුළ කිුයා කිරීමේ දී අයකර ගත හැකි මුළු මුදල, මේ සම්මුතිය යටතේ ගිවිසුම්ගත පුවාහකයා හෝ විදහාමාන පුවාහකයා යන දෙදෙනොගෙන් එක් අයෙකුට එරෙහිව නියම කරනු ලැබිය හැකි ඉහළම මුදලට වඩා වැඩි නොවිය යුතු ය. නමුත් සඳහන් කරන ලද තැනැත්තන්ගෙන් කිසිවකු ඒ තැනැත්තාට අදාළ වන සීමාව ඉක්මවා යන මුදලකට වගකීමට ලක් නොකළ යුතු ය.

45 වන වගන්තිය - හිමිකම් ලැබිය යුතු කැනැත්තන්

විදහාමාන පුවාහකයා විසින් සිදු කරනු ලබන පුවාහනයකට අදාළව, හානි සඳහා වන නඩු කටයුත්තක් පැමිණිලිකරුගේ කැමැත්ත පරිදි එකී විදහමාන පුවාහකයාට හෝ ශිව්සුම්ගත පුවාහකයාට හෝ දෙදෙනාටම එරෙහිව එක්ව හෝ වෙන්වෙන්ව ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි ය. එවැනි පුවාහකයන්ගෙන් එක් අයකුට පමණක් එරෙහිව නඩු කටයුත්තක් ඉදිරිපත් කර ඇතිනම්, ඒ නඩුව අයත් වන අධිකරණයේ නීතිය විසින් පාලනය කරනු ලබන නඩු කටයුත්ත සඳහා, කියාපටිපාටිය සඳහා, හෝ බලපෑම සඳහා අනෙක් අදාළ පුවාහකයා සම්බන්ධ කරගන්නා ලෙස ඉල්ලීමක් කිරීමට ඒ පුවාහකයාට අයිතිය තිබිය යුතු ය.

46 වන වගන්තිය - අතිරේක අධිකරණ බලය

45 වන වගන්තියේ අදහස් කරන හානි සඳහා වූ නඩු කටයුත්තක්, පැමිණිලිකරුගේ කැමැත්ත පරිදි පාර්ශ්වීය රාජායන්ගෙන් එක් දේශ සීමාවක් තුළ දී, 33 වන වගන්තියේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි ගිවිසුම්ගත පුවාහකයාට එරෙහිව නඩු කටයුත්තක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි අධිකරණයක් ඉදිරිපිට දී හෝ විදහමාන පුවාහකයාගේ නිතා වාසස්ථානය හෝ එම පුවාහකයාගේ පුධාන වාහපාරික ස්ථානය පවතින්නේ යම් අධිකරණ බලය ඇති ස්ථානයක ද ඒ අධිකරණ බලය දරන ස්ථානයේ අධිකරණය ඉදිරිපිට දී යන දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකට ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

47 වන වගන්තිය - අවලංගු ගිවිසුම් විධිවිධාන

මේ පරිච්ඡේදය යටතේ ගිවිසුම්ගත පුවාහකයාගේ තෝ විද සාමාන පුවාහකයාගේ වගකීම්වලට සහනයක් ලබා දීමට හෝ මේ පරිච්ඡේදයට අනුකූලව අදාළ වන්නා වූ වගකීම්වල සීමාවට වඩා අඩුම සීමාවක් නියම කිරීම සඳහා වන යම් ගිවිසුම් විධිවිධාන ශුනා සහ බලරහිත විය යුතු ය. නමුත් යම් විධිවිධානයක් ශුනා වීම මගින් මුළු ගිවිසුම ම ශුනා නොවන අතර, මෙම පරිච්ඡේදයේ විධිවිධානවලට යටත්ව එම ගිවිසුම පැවතිය යුතු ය.

48 වන වගන්තිය - ගිවිසුම්ගත සහ විදහාමාන පුවාහකයන්ගේ අනොන්නා සම්බන්ධතා

45 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති විධිවිධාන පරිදි හැර, ආධාර ලබා ගැනීමේ හෝ වගකීමෙන් නිදහස් වීමේ යම් අයිතියක් ද ඇතුළුව පුවාහකයන් විසින් ඔවුන් අතරේ පවත්වාගෙන යන අයිතිවාසිකම් සහ බැඳීම් සඳහා මෙම පරිච්ඡේදයේ බලපෑමක් නොවිය යුතු ය.

VI වන පරිච්ඡේදය

වෙනත් විධිවිධාන

49 වන වගන්තිය - විධානාත්මක ඉල්ලීම

පාර්ශ්වයන් විසින් හානි සිදුවීමට පෙරාතුව ම එකී හානි සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරගත යුතු නීති තීරණය කිරීමේ දී හෝ නැතහොත් අධිකරණ බලය අනුව රීති වෙනස් කිරීමේ දී මේ සම්මුතිය මඟින් දක්වා ඇති රීති උල්ලංඝනය කිරීම සඳහා පාර්ශ්වයන් විසින් සිදු කරනු ලැබුවා වූ පුවාහන ගිවිසුම්වල සහ සියලු විශේෂ ගිවිසුම්වල ඇතුළත් කරන ලද යම් වගන්තියක් ශුනා සහ බලරහිත විය යුතු ය.

50 වන වගන්තිය - රක්ෂණය

මේ සම්මුතිය යටතේ පුවාහකයන්ගේ වගකීම් ආවරණය වන පරිදි, පුමාණවත් රක්ෂණයක් පවත්වාගෙන යාමට පාර්ශ්වීය රාජායන් විසින් ඔවුන්ගේ පුවාහකයන්ට නියම කරනු ලැබිය යුතු ය. මෙම සම්මුතිය යටතේ ස්වකීය වගකීම ආවරණය කරනු ලබන පරිදි පුමාණවත් රක්ෂණයක් පවත්වාගෙන යනු ලබන බවට සාක්ෂි ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා පාර්ශ්වීය රාජායක් විසින් යම් පුවාහකයකු වෙත නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

51 වන වගන්තිය - විශේෂ අවස්ථානුගත කරුණුවල දී කරනු ලබන පුවාහනය

පුවාහන තොරතුරුවලට අදාළ වන 3 වන වගන්තියේ සිට 5 වන වගන්තිය දක්වා වූ විධිවිධාන ද, 7 වන සහ 8 වන වගන්තිවල විධිවිධාන ද පුවාහකයාගේ සාමානෳ වාාපාරික කටයුතු වල විෂය පථයෙන් පරිබාහිර වන විශේෂිත අවස්ථානුගත කරුණුවල දී අදාළ නොවිය යුතු ය.

52 වන වගන්තිය - දිනයන් පිළිබඳ අර්ථ නිරූපණය

"දිනයන්" යන යෙදුම මේ සම්මුතියේ භාවිත කරනු ලබන විට වැඩ කරන දිනයන් නොව ලිත් දිනයන් අදහස් වේ.

VII වන පරිච්ඡේදය

අවසාන වගන්ති

53 වන වගන්තිය - අත්සන් කිරීම, අනුමත කිරීම සහ බලාත්මකභාවයට එළඹීම

1. 1999 මැයි මස 10 වන දින සිට 28 වන දින දක්වා මොන්ට්යල් නගරයේ දී පවත්වන ලද සංකරණ නීති පිළිබඳ ජාතාන්තර සමුළුවට සහභාගි වන රාජායන් විසින් 1999 මැයි මස මොන්ට්යල් හි දී අත්සන් කිරීම සඳහා මෙම සම්මුතිය විවෘතව තබනු ලැබිය යුතු ය. 1999 මැයි මස 28 වන දිනට පසුව, මේ වගන්තියේ 6 වන ඡේදයට අනුකුලව එය බලාත්මක වීමට එළඹෙන තෙක් මොන්ට්යල් හි පිහිටි ජාතාන්තර සිවිල් ගුවන් සේවා සංවිධානයේ මූලස්ථානයේ දී සියලු රාජායන්ට අත්සන් කිරීම සඳහා මෙම සම්මුතිය විවෘතව තබනු ලැබිය යුතු ය.

- 2. කලාපීය ආර්ථික සහයෝගිතා සංවිධානය විසින් අත්සන් කිරීම සඳහා ද මෙම සම්මුතිය සමරුපීව විවෘතව තබනු ලැබිය යුතු ය. මේ සම්මුතියේ කාර්යයන් සඳහා "කලාපීය ආර්ථික සහයෝගිතා සංවිධානය" යන්නෙන්, මේ සම්මුතිය මගින් පාලනය වන ඇතැම් කාරණා සම්බන්ධයෙන් සුදුසුකම් ඇති සහ මේ සම්මුතිය අත්සන් කිරීමට සහ ස්ථීර කිරීමට සහ පිළිගැනීමට, අනුමත කිරීමට හෝ එකතු වීමට, නිසි ලෙස බලය දෙනු ලැබ ඇති කලාපයක ස්වෛරී රාජායන් විසින් සංස්ථාපනය කරන යම් සංවිධානයක් අදහස් වේ. මේ සම්මුතියේ "රාජා පාර්ශ්වයක්" හෝ "රාජා පාර්ශ්වයන්ට" යන සඳහන 1 වන වගන්තියේ 2 වන ඡේදයේ දී, 3 වන වගන්තියේ 1(ආ) ඡේදයේ දී, 5 වන වගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ දී, 23 වන , 33 වන, 46 වන වගන්තිවල සහ 57 වන වගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ දී හැර අනාාකාරයකින් කලාපීය ආර්ථික සහයෝගිතා සංවිධානය සඳහා සමානව අදාළ වේ. 24 වන වගන්තියේ කාර්යයන් සඳහා "පාර්ශ්වීය රාජායන්ගේ බහුතරයක්" සහ "පාර්ශ්වීය රාජායන්ගෙන් තුනෙන් එකක්" යන යෙදුම කලාපීය ආර්ථික සහයෝගිතා සංවිධානය සඳහා අදාළ නොවිය යුතු ය.
- 3. මේ සම්මුතිය එයට අත්සන් තබා ඇති රාජායන් විසින් සහ කලාපීය ආර්ථික සහයෝගිතා සංවිධානය විසින් ස්ථීර කිරීමට යටත් විය යුතු ය.
- 4. මේ සම්මුතියට අත්සන් නොකරන යම් රාජායක් හෝ කලාපීය ආර්ථික සහයෝගිතා සංවිධානයක් ඕනෑම අවස්ථාවක දී සම්මුතිය පිළිගැනීම, අනුමත කිරීම හෝ එකතුවීම කළ හැකි ය.
- 5. ස්ථීර කිරීමේ, පිළිගැනීමේ, අනුමත කිරීමේ හෝ එකතුවීමේ සාධන පතු තැන්පතුධාරියා ලෙස මෙයින් නම් කරනු ලබන ජාතාන්තර සිව්ල් ගුවන් සේවා සංවිධානයේ තැන්පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 6. මේ සම්මුතිය ස්ථීර කිරීම, පිළිගැනීම, අනුමත කිරීම හෝ එකතු වීම සඳහා වන තිස්වන සාධන පතුය තැන්පතුධාරියා වෙත තැන්පත් කරන ලද දිනයට පසුව වූ හැට වන දිනයේ දී එකී සාධන පතුය තැන්පත් කරන රාජායන් අතර මෙම සම්මුතිය බලාත්මකභාවයට එළඹිය යුතු ය. කලාපීය ආර්ථික සහයෝගිතා සංවිධාන විසින් තැන්පත් කරන ලද සාධන පතුයක් මේ ඡේදයේ කාර්යයන් සඳහා ගණනය කරනු නොලැබිය යුතු ය.
- 7. වෙනත් රාජායන් සඳහා සහ වෙනත් කලාපීය ආර්ථික සහයෝගිතා සංවිධානය වෙනුවෙන් ස්ථීර කිරීමේ, පිළිගැනීමේ, අනුමත කිරීමේ හෝ එකතුවීමේ සාධන පතු තැන්පත් කරන දිනයට පසුව දින හැටක දී මේ සම්මුතිය බලාත්මක විය යුතු ය.
- 8. තැන්පතුධාරියා විසින් නොපමාව, අත්සන් තැබූ සියලු පාර්ශ්වයන්ට සහ එහි පාර්ශ්වීය රාජායන්ට-
 - (අ) මේ සම්මුතියේ එක් එක් අත්සන් සහ ඒවායේ දින පිළිබඳව;
 - (අා) ස්ථීර කිරීමේ, පිළිගැනීමේ, අනුමත කිරීමේ හෝ එකතුවීමේ සාධන පතුවල එක් එක් තැන්පත් කිරීම් සහ ඒවායේ දින පිළිබඳව;
 - (ඇ) මේ සම්මුතිය බලාත්මකභාවයට එළඹුන දිනය පිළිබඳව;

- (අෑ) මේ සම්මුතිය යටතේ දක්වා ඇති වගකීමේ සීමාවල යම් පුතිශෝධනයක් බලාත්මකභාවයට එළඹෙන දිනය පිළිබඳවෑ
- (ඉ) 54 වන වගන්තිය යටතේ යම් අවසන් කිරීමක් පිළිබඳ ව,

දැනුම් දිය යුතු ය.

- 54 වන වගන්තිය සම්මූතිය අවසන් කරන බව පුකාශ කිරීම
- යම් පාර්ශ්වීය රාජායක් විසින් තැන්පතුධාරියා වෙත ලිඛිතව කරනු ලබන දැන්වීමක් මඟින් මේ සම්මුතිය අවසන් කරන බව පුකාශ කරනු ලැබිය හැකි ය.
- 2. අවසන් කරන බවට වන දැන්වීම තැන්පතුධාරියා වෙත ලැබුණ දිනට පසු දින සිට දින එකසිය අසූවක දී එය බලාත්මක වීම ඇරඹිය යුතු ය.
 - 55 වන වගන්තිය වෙනත් චෝර්ෂෝ සම්මුති සාධන පතු සමග පවතින සම්බන්ධතාවය
 - 1. පොදුවේ පාර්ශ්වීය රාජායන්-
 - (අ) (මෙහි මින්මතු චෝර්ෂෝ සම්මුතිය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) 1929 ඔක්තෝබර් මස 12 වන දින චෝර්ෂෝ හි දී අත්සන් කරන ලද ජාතාන්තර ගුවන් පුවාහනයට අදාළ වන ඇතැම් රීති එකතු කිරීම සඳහා වන සම්මුතියට;
 - (අා) 1929 ඔක්තෝබර් මස 12 වන දින දී චෝර්ෂෝ හි දී අත්සන් කරන ලද ජාතාන්තර ගුවන් පුවාහනයට අදාළ වන ඇතැම් රීති එකතු කිරීම සඳහා වූ සම්මුතිය සංශෝධනය කිරීම පිණිස (මෙහි මින්මතු හේග් පුෝටොකෝල් යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) 1955 සැප්තැම්බර් මස 28 වන දින හේග් හි දී සිදු කළ පුෝටොකෝලයට;
 - (අැ) ශිව්සුම්ගත පුවාහකයා නොවන තැනැත්තකු විසින් ඉටු කරනු ලබන ජාතෘන්තර ගුවන් පුවාහනයට අදාළ වන ඇතැම් රීති එක් කිරීම සඳහා වන වෝර්ෂෝ සම්මුතියට අතිරේක වූ (මෙහි මින්මතු ගුවාඩලජාර් සම්මුතිය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) 1961 සැප්තැම්බර් මස 18 වන දින ගුවාඩලජා හි දී අත්සන් කරන ලද සම්මුතියට;
 - (ඈ) 1955 සැප්තැම්බර් මස 28 වන දින හේග් නුවර දී සිදු කරන ලද පෝටොකෝලය මගින් සංශෝධනය කරන ලද 1929 ඔක්තෝබර් මස 12 වන දින චෝර්ෂෝ හි දී අත්සන් කරන ලද ජාතාන්තර ගුවන් පුවාහනයට අදාළ වන ඇතැම් රීති එක් කිරීම සඳහා වූ සම්මුතිය සංශෝධනය කිරීම සඳහා වන (මෙහි මින්මතු ගෝතමාලා නගර පුෝටොකෝල් යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) 1971 මාර්තු මස 8 වන දින ගෝතමාලා නගරයේ දී අත්සන් කරන ලද පුෝටොකෝලයට;
 - (ඉ) හේග් ප්‍රෝටොකෝල් සහ ගෝතමාල නගර ප්‍රෝටොකෝල් යන ප්‍රෝටොකෝල් දෙක මඟින් සංශෝධිත හේග් ප්‍රෝටොකෝල් හෝ චෝර්ෂෝ සම්මුතිය මහින් සංශෝධිත චෝර්ෂෝ සම්මුතිය සංශෝධනය කිරීම සඳහා (මෙහි මින්මතු මොන්ට්‍රියල් ප්‍රෝටාකෝල්

යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) 1975 සැප්තැම්බර් මස 25 වන දින මොන්ට්ුයල් හි දී අත්සන් කළ අතිරේක පුෝටොකෝල් අංක 1 සිට 3 දක්වා සහ මොන්ට්ුයල් පුෝටොකෝල් අංක 4 ට,

පාර්ශ්වයක් වීම හේතුවෙන් මේ සම්මුතියේ පාර්ශ්වීය රාජාායන් අතර; හෝ

2. ඉහත (අ) සිට (ඉ) දක්වා අනු ඡේදවල සඳහන් කරන ලද සාධනපතුවලින් එකක් හෝ ඊට වැඩි පුමාණයක පාර්ශ්වයක් වන්නා වූ පාර්ශ්වීය රාජායක් වීම හේතුවෙන් මේ සම්මුතියේ යම් තනි පාර්ශ්වීය රාජායක දේශ සීමා තුළ දී,

ජාතාන්තර පුවාහනයට අදාළ වෙනත් රීති අභිබවා මෙම සම්මුතිය බලපැවැත්විය යුතු ය.

56 වන වගන්තිය - එක නීතී පද්ධතියකට වඩා පවතින රාජායන්

- 1. මේ සම්මුතියට අදාළ කාරණා සම්බන්ධයෙන් විවිධ නීති පද්ධති පවතින දේශ සීමා ඒකක එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් ඇති රාජායක් වන විට දී ඒ රාජා විසින් මේ සම්මුතිය අත්සන් කරන විට, ස්ථීර කිරීමේ දී, පිළි ගැනීමේ දී, අනුමත කිරීමේ දී හෝ එකතු වීමේ දී එහි සියලු දේශසීමා ඒකකවලට හෝ ඒවායින් එකකට හෝ ඊට වැඩි ගණනකට පමණක් මේ සම්මුතිය අදාළ කළ යුතු බවට පුකාශ කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඕනෑම වේලාවක වෙනත් පුකාශයක් හාර දීමෙන් මේ පුකාශය වැඩි දුරටත් වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- 2. එවැනි යම් පුකාශයක් තැන්පතුධාරියාට දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු අතර, සම්මුතිය අදාළ වන දේශසීමා ඒකක පැහැදිලිව පුකාශ කළ යුතු ය.
 - 3. එවැනි පුකාශයක් සිදු කර ඇති පාර්ශ්වීය රාජායකට අදාළව-
 - (අ) 23 වන වගත්තියේ "ජාතික වාවහාර මුදල්වලට" කරන ලද සඳහන් ඒ රාජායට අදාළ දේශසීමා ඒකකවල වාවහාර මුදල්වලට කරන සඳහනක් ලෙස තේරුම් ගනු ලැබිය යුතු ය; සහ
 - (අා) 28 වන වගන්තියේ "ජාතික නීතියට" කරන ලද සඳහනක් ඒ රාජායේ අදාළ දේශසීමා ඒකකවල නීතියට කරන ලද සඳහනක් ලෙස තේරුම් ගනු ලැබිය යුතු ය.

57 වන වගන්තිය - වෙන් කර තැබීම්

පාර්ශ්වීය රාජායන් විසින් ඕනෑම වේලාවක, මේ සම්මුතිය,

- (අ) ස්වෛරී රාජ්‍යයක් ලෙස ස්වකීය කර්තව්‍යයන් සහ කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් වාණිජමය නොවන කාර්යයන් සඳහා එකී පාර්ශ්වීය රාජ්‍ය විසින් කෙලින්ම ඉටු කරනු ලබන සහ මෙහෙයවනු ලබන ජාත්‍යන්තර ගුවන් ප්‍වාහනයකට; සහ/හෝ;
- (අා) ඒ රාජා විසින් එහි යුධ හමුදා අධිකාරීන් සඳහා ගුවන් යානය ලියාපදිංචි කර හෝ බද්දට දී ඒ අධිකාරිය විසින් හෝ ඒ අධිකාරිය වෙනුවෙන් සම්පූර්ණ ඉඩ පුමාණය වෙන් කර ඇති පුද්ගලයන්, බඩු සහ ගමන් බඩු පුවාහනයකට,

අදාළ කර නොගත යුතු බවට තැන්පතුධාරියා අමතා යවනු ලැබිය හැකි නිවේදනයක් මගින් හැර මේ සම්මුතියට කිසිදු වෙන්කර තැබීමක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය නොහැක.

සාක්ෂිකරුවන් ලෙස නිසි ලෙස බලය දෙන ලද පහත අත්සන් කරන නිල නියෝජිතයන් මේ සම්මුතියට අත්සන් කර ඇත.

එක් දහස් නවසිය අනුනවයේ මැයි මස 28 වන දින ඉංගුීසි, අරාබි, චීන, පුංශ, රුසියා, සහ ස්පාඤ්ඤ භාෂාවලින් සියලු පාඨයන් සමානව වලංගු වන පරිදි මොන්ට්ටුයල් හි දී සිදු කරන ලදී. මේ සම්මුතිය ජාතාන්තර සිව්ල් ගුවන් සංවිධාන ලේඛනාගාරයේ තැන්පත් කර පවත්වාගෙන යා යුතු අතර, එහි සහතික කළ පිටපත් චෝර්ෂෝ සම්මුතියේ, හේග් පුෝටොකෝලයේ, ගුවාඩලජාර් සම්මුතියේ, ගෝතමාලා නගර පුෝටොකෝලයේ සහ මොන්ට්ටුල් පුෝටොකෝලයේ සියලු පාර්ශ්වීය රාජායන්ට මෙන්ම මේ සම්මුතියේ සියලු පාර්ශ්වීය රාජායන්ට තැන්පත්කරු විසින් සම්පේෂණය කළ යුතු ය.

